Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δεκατέσσαρα 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 28 Μαρτίου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 17*

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

Ὁ κ. Μύρτον φροντίζει γιὰ τὸ μέλλον μου

Τὸ πρῶτο πρῶτο ποὺ ἔκαμε ἡ μὶς Μύρτον, εὐθύς μόλις πέρασε ἡ ἐπίσημη μέρα καὶ τὸ φῶς μπῆκε πάλι ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ μας, ἦταν νὰ εἰδοποιήσει τὴν Πέγκοτου, ὅτι σ' ἕνα μῆνα ἔπρεπε νὰ φύγει.

Ὅσο κι' ἂν δὲ χώνευε τὸν κ. Μύρτον ἡ Πέγκοτου, φαντάζομαι πὼς θὰ προτιμοῦσε νὰ μείνει στὸ σπίτι μας γιὰ τὸ χατῆρι τὸ δικό μου, παρὰ νὰ πάει στὸ καλύτερο σπίτι τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἀφοῦ τὴν ἐδιωχναν, ἔπρεπε νὰ σφίξει τὴν καρδιά της ἢ κακομοίρα καὶ νὰ φύγει.

Ὅσο γιὰ μένα καὶ γιὰ τὸ μέλλον μου, δὲν ἄκουσα λέξη νὰ ποῦν, οὔτε εἶδα νὰ κάμουν τίποτε. Θὰ ἤθελαν πολύ, φαντάζομαι, νὰ μοῦ δώσουν καὶ μένα ἕνα μῆνα προθεσμία, ὅπως καὶ τῆς Πέγκοτου, καὶ νὰ μὲ ξεφορτωθοῦν. Μάζεψα ὅλο μου τὸ θάρρος καὶ ρώτησα ἕνα βράδυ τὴ μὶς Μύρτον:

— Μήπως ξέρετε, δεσποινίς, πότε θὰ ξαναγυρίσω στὸ σχολεῖο μου;

— Μὰ φαντάζομαι, μοῦ ἀπάντησε ξερὰ-ξερά, πὼς δὲ θὰ ξαναγυρίσετε.

Αὐτὸ ἤξερα ὅλο-ὅλο.

Στὸ μεταξὺ ἡ θέση μου εἶχε ἀλλάξει κάπως μέσα στὸ σπίτι. Κανεὶς δὲ μὲ στενοχωροῦσε πιά, οὔτε μὲ πρόσεχε. Δὲ μὲ ὑποχρέωναν πιὰ νὰ κάθομαι στὸ σαλόνι μαζί τους μετὰ τὸ φαγητό, οὔτε μοῦ ἀπαγόρευαν νὰ πηγαίνω στὸ μαγειρειὸ νὰ μιλῶ μὲ τὴν Πέγκοτου, οὔτε στὸ τέλος σκοτιζόνταν ἂν ἤμουν στὸ σπίτι ἢ δὲν ἤμουν.

Κι' ὅμως αὐτὴ ἡ ἔλλειψη περιορισμῶν δὲ μὲ καθησύχαζε καθόλου. Αἰσθανόμουν πὼς εἶχαν παραμελήσει τὴν ἀνατροφὴ καὶ τὴ μόρφωσή μου καὶ ὧρες ὁλόκληρες βυθιζόμουν σὲ θλιβερὲς σκέψεις γιὰ τὸ μέλλον μου.

Συλλογιζόμουν μήπως δὲν ἦταν προτιμώτερο, νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ φύγω κρυφά, σὰν ἥρως ἑνὸς μυθιστορήματος, καὶ νὰ ψάξω νὰ βρῶ ἄλλοῦ μιὰ καλύτερη τύχη. Αὐτὰ ὅμως ἦταν ὄνειρα παροδικά, ποὺ δὲν βαστοῦσαν πολλὲς ὧρες.

— Πέγκοτου, εἶπα στὴν ἀγαθὴ ὑπηρέτρια ἕνα βράδυ, ζεσταίνοντας τὰ χέρια μου στὴ φωτιὰ τοῦ μαγειριοῦ, ὁ κ. Μύρτον φαίνεται πὼς δὲ μ' ἀγαπᾶ διόλου πιά. Δὲ θέλει νὰ μὲ βλέπει στὰ μάτια του.

—Ἴσως εἶναι ἀπὸ τὴ λύπη του, εἶπε ἡ Πέγκοτου.

— Δὲν τὸ πιστεύω, Πέγκοτου. Κι' ἐγὼ εἶμαι λυπημένος, ἀλλὰ δὲν τὰ βάζω μὲ κανέναν. Ὁ κ. Μύρτον ὅμως, μόλις μὲ ἴδῃ, σουφρώνει τὰ φρύδια του, σὰ νὰ μοῦ λέει πὼς τὸν ἐνοχλῶ.

Ἡ Πέγκοτου δὲ μίλησε γιὰ κάμποση ὥρα, κι' ἐγὼ περίμενα, ζεσταίνοντας πάντα τὰ χέρια μου στὴ φωτιά.

— Δάδυ, μοῦ εἶπε ὕστερα.

— Τί θέλεις, Πέγκοτου;

— Ξέρεις, καλό μου παιδί, ὅτι ἔψαξα σ' ὅλο τὸ Βλίντερστον, γύρισα ὅλα τὰ σπίτια, κι' ὅτι πουθενὰ δὲ μπόρεσα νὰ ἰδῶ δουλειά;

— Καὶ τί σκοπεύεις λοιπὸν νὰ κάμεις; ρώτησα.

— Μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει νὰ πάω

«Ἡ κυρὰ-Κούμιτς πέταξε τὸ παπούτσι πίσω ἀπ' τ' ἁμάξι...» (Σελ. 195, στ. α'.)

νὰ μείνω στὸ Γιάρμουθ. Δὲν ἔχω τίποτ' ἄλλο.

—Ἔ, δὲν εἶναι δὰ κι' ἡ ἄκρη τοῦ κόσμου τὸ Γιάρμουθ, εἶπα ἐγώ. Πήγαινε ἐκεῖ, θἄρχομαι κι' ἐγὼ καμμιὰ φορὰ νὰ σὲ βλέπω.

— Αὐτὸ νὰ λέγεται, καλό μου παιδί. Κι' ἐγὼ θἄρχομαι μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα νὰ σὲ βλέπω.

—Ἀλήθεια! ; εἶπα χτυπώντας τὰ χέρια ἀπὸ τὴ χαρά.

— Μάλιστα σκέφθηκα καὶ κάτι ἄλλο, ἐξακολούθησε ἡ Πέγκοτου. Ἐδῶ, καθὼς βλέπω, δὲ σὲ πολυχρειάζονται. Δὲ θὰ σ' ἄφηναν νἀρθεῖς μαζί μου;

Ἡ πρόταση αὐτὴ μοῦφερε μεγάλη χαρά, ἔμεινε ὅμως πάντα ἡ ἀμφιβολία, ἂν θἄδινε τὴ συγκατάθεσή της ἡ μὶς Μύρτον. Ὡστόσο ἡ Πέγκοτου πῆρε θάρρος καὶ τῆς τόπε.

— Θὰ χάσῃ τὸν καιρό του ἐκεῖ πέρα, ἀπάντησε ἡ μὶς, καὶ ξέρετε ὅτι ἀπὸ τὴν ἀναδουλειὰ βγαίνουν ὅλα τὰ κακά. Ὁπωσδήποτε ὅμως, κι' ἐδῶ ποὺ μένει, τὸν καιρό του χάνει.. Ὥστε, μπορεῖ νἀρθεῖ.

Ἡ χαρά μου ἦταν μεγάλη κι' εὐχαρίστησα· ὅσο μποροῦσα θερμότερα τὴν αὐστηρὴ γεροντοκόρη. Στὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἡ Πέγκοτου κι' ἐγὼ εἴμαστ' ἕτοιμοι γιὰ ταξίδι.

Ὁ Μπαρκὴς ὁ ἁμαξᾶς μπῆκε στὸ σπίτι νὰ πάρει τὰ πράγματα τῆς Πέγκοτου, τὰ φορτώθηκε στὴ ράχη καὶ τὰ τοποθέτησε στ' ἁμάξι του.

Φυσικά, ἡ Πέγκοτου ἦταν λυπημένη ποὺ ἄφινε τὸ σπίτι ὅπου εἶχε ζήσει τόσα χρόνια, καὶ πρωΐ-πρωΐ ἔκαμε μιὰ βόλτα στὸ νεκροταφεῖο γιὰ ν' ἀποχαιρετήσει τὸν τάφο τῆς μητέρας μου. Ἀνέβηκε στ' ἁμάξι, κρατώντας τὸ μαντήλι στὰ μάτια της.

Πιὸ πέρα ὅμως τῆς πέρασε· κοιτάζαμε ἔξω τὸν κάμπο· καὶ τότε εἶπα ἐγὼ στὸν Μπαρκή:

—Ὡραία ἡμέρα, κύριε Μπαρκή, ἔ;

—Ὄχι καὶ πολὺ ἀσχημος καιρός, ἀπάντησε ὁ ἁμαξᾶς, ποὺ συνήθιζε νὰ εἶναι ἐπιφυλακτικὸς στὶς ἐκφράσεις του.

—Ἡ Πέγκοτου δὲν κλαίει πιά, εἶπα ἐγὼ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

— Ἀλήθεια; ἔκαμε ζωηρὰ ὁ Μπαρκής.

Ὕστερα ξεθάρρεψε καὶ ρώτησε ὁ ἴδιος τὴν Πέγκοτου:

— Εἴστε καλὰ τώρα;

Ἡ Πέγκοτου γέλασε καὶ τοῦ ἀπάντησε:

— Καλά, εὐχαριστῶ.

— Ὁλότελα καλά; ρώτησε πάλι ὁ Μπαρκής. Εἴστε σίγουρη; Σίγουρη;

— Ναί, εἶμαι σίγουρη, ἀπάντησε γελώντας πάλι ἡ Πέγκοτου.

Ὁ Μπαρκὴς γύρισε στ' ἄλογά του καὶ δὲν εἶπε τίποτα. Σταμάτησε ὅμως σ' ἕνα χάνι καὶ μᾶς τράταρε μιὰ μπύρα κι' ἕνα μεζέ.

Ὁ Δανιὴλ Πέγκοτου κι' ὁ Χὰμ μᾶς περίμεναν στὸ σταθμὸ τοῦ λεωφορείου. Μᾶς ὑποδέχθηκαν θερμά, ἔσφιξαν τὸ χέρι τοῦ Μπαρκῆ καὶ ξεκίνησαν ἀφοῦ πῆραν ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα μπογαλάκι.

Πρὶν φύγει, ὁ Μπαρκὴς μοῦ ἔκαμε νόημα νὰ τὸν πλησιάσω καὶ μοῦ εἶπε σιγὰ-σιγά.

— Τῆς τόπες, ἔ; Μπράβο! Εἴμαστε φίλοι τὸ λοιπόν! Ἡ δουλειὰ πάει καλά.

Μὰ ἡ Πέγκοτου μὲ φώναξε ἐκείνη τὴ στιγμή, βλέποντας πῶς ἔμενα πίσω, κι' ἀναγκάστηκα ν' ἀφίσω βιαστικὰ τὸν Μπαρκὴ στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγην ὥρα ἀντικρύσαμε τὸ σπίτι τοῦ Πέγκοτου, ἴδιο ὅπως πάντα. Ἡ κυρὰ Κούμιτς καθόταν στὴν πορτούλα, σὰ νὰ μὴν εἶχε σαλέψει διόλου ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ εἶχα φύγει. Κι' ἀπὸ μέσα τὸ ἴδιο, τίποτα δὲν εἶχε ἀλλάξει. Στὴ θέσή τους ὅλα τὰ πράγματα, στὴ θέση τους καὶ τὰ κοφίνια μὲ τοὺς ἀστακοὺς καὶ τὰ καβούρια. Μόνο ἡ μικρὴ Αἰμιλία δὲ φαινόταν πουθενὰ καὶ ρώτησα ποῦ ἦταν.

— Εἶναι στὸ σχολειό, εἶπε ὁ Δανιήλ. Σὲ μισὴ ὥρα πάνω-κάτω θὰ σκολάσῃ καὶ θἀρθεῖ.

Ἐδῶ ἡ κυρὰ-Κούμιτς ἔβγαλ' ἕναν ἀναστεναγμό:

— Τ' εἶναι πάλι, κυρὰ-Κούμιτς; ρώτησε ὁ Δανιήλ.

— Ἄχ, ἀργεῖ νἀρθεῖ τὸ κοριτσάκι μας, ἀπάντησε ἐκείνη, καὶ δὲν ξέρεις πῶς τ' ἀποθυμάω. Ὅλοι τ' ἀποθυμᾶτε, μὰ ἐγὼ πιὸ πολύ. Ἐγώ, βλέπεις, εἶμαι ἕνα ἔρημο πλάσμα, βάρος ἄχρηστο σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

— Βλέπετε πῶς δὲν ἄλλαξε καθόλου, μοῦ εἶπε σιγανὰ ὁ Δανιήλ.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγην ὥρα, εἶδα ἀπὸ μακρυὰ τὴν Αἰμιλία, ποὺ ἐρχόταν τρεχάτη ἀπὸ τὸ σχολειό. Εἶχε μεγαλώσει, ἀλλὰ μικρὴ ἦταν πάντα. Βγῆκα ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ νὰ τὴν προϋπαντήσω καὶ γυρίσαμε μαζὶ σὰν καλοὶ φίλοι στὸ καράβι-σπίτι τοῦ Δανιήλ.

Τὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο, καὶ καθήσαμε ὅπως ἄλλοτε στὸ σεντουκάκι μας γιὰ νὰ φᾶμε.

Ἡ Αἰμιλία εἶχε πολὺ πονετικὴ καρδιά. Ὅταν ὁ Δανιήλ, καπνίζοντας τὴ χοντρή του πίπα, εἶπε κάτι γιὰ τὸ δυστύχημά μου, τὰ μάτια τῆς Αἰμιλίας γέμισαν δάκρυα καὶ μὲ κοίταξε μὲ μιὰ ματιὰ γεμάτη συμπόνια καὶ καλοσύνη.

— Καὶ πῶς εἶναι ὁ φίλος σας, κύριε Δάβυ; μὲ ρώτησε ὁ Δανιήλ.

—Ὁ κ. Στίρφορδ;

—Ἀ! νὰ τ' ὄνομα! φώναξε ὁ Δανιὴλ γυρίζοντας πρὸς τὸν Χάμ. Τὸ βλέπεις; Ἤμουν βέβαιος πῶς αὐτὸ ἦταν τ' ὄνομα.

— Μὰ λέγατε Ρούτερφορδ! ἀπάντησε ὁ Χὰμ γελώντας.

— Καλά, μιὰ φορά, ἡ κατάληξη εἶναι ἡ ἴδια! Καὶ πῶς εἶναι λοιπὸν ὁ κ. Στίρ-φορδ;

—Ἦταν πολὺ καλά, ὅταν τὸν ἄφισα.

— Νὰ φίλος μιὰ φορά! εἶπε ὁ κ. Πέγκοτου κουνώντας τὴν πίπα του. Τέτοιους φίλους, τοὺς καταλαβαίνω! Χαίρεσαι νὰ τὸν βλέπεις, βρὲ ἀδερφέ!

Ἐγὼ ἄρχισα νὰ ἐγκωμιάζω τὸ φίλο μου, ποὺ τόσο εἶχε κατακτήσει τοὺς ἁπλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους, καὶ μὲ τὴν κουβέντα αὐτὴ πέρασε ἡ βραδυά.

Πλάγιασα πάλι στὸ κρεβατάκι μου στὴν πρύμνη τοῦ καραβιοῦ κι' ἄκουγα τὸν ἄνεμο νὰ σφυρίζει. Συλλογιζόμουν ὅτι ὁ ἄνεμος μοιρολογοῦσε ἐκείνους ποὺ ἔλειπαν πιὰ ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ ποὺ βρίσκονταν μοναχοὶ τὴν ὥρ' αὐτὴ σ' ἕνα ἐρημικὸ νεκροταφεῖο. Ἔτσι ἀποκοιμήθηκα, μὲ τὴ σκέψη μου στὴ μητέρα ποὺ εἶχα χάσει.

Οἱ μέρες πέρασαν εὐχάριστα, ὅπως καὶ τὴν ἄλλη φορά. Μόνο ποὺ ἡ μικρὴ Αἰμιλία δὲν ἐρχόταν συχνὰ μαζί μου περίπατο στὴν ἀκρογιαλιά, γιατὶ εἶχε μαθήματα νὰ διαβάσει καὶ ἐργόχερα νὰ τελειώσει, κι' ἔλειπε τὶς περισσότερες ὧρες τῆς ἡμέρας στὸ σχολειό.

Τὸ βράδυ τῆς ἄλλης μέρας, ὁ Μπαρκὴς ὁ ἁμαξᾶς παρουσιάστηκε στὸ σπίτι τοῦ Δανιήλ, μὲ ὕφος κάπως ἀδέξιο καὶ στενοχωρημένο. Κρατοῦσ' ἕνα μαντήλι δεμένο κόμπους στὶς ἄκρες καὶ γεμάτο πορτοκάλλια, κι' ὅταν ἔφυγε τὸ ξέχασε πλάϊ στὴ θέση ὅπου καθόταν. Ὁ Χὰμ ἔτρεξε νὰ τοῦ τὸ δώσει, μὰ γύρισε πίσω κι' εἶπε πῶς ὁ Μπαρκὴς τὰ εἶχε φέρει τὰ πορτοκάλια γιὰ τὴν Πέγκοτου.

Ἀπὸ τότε, ἐρχόταν ταχτικὰ κάθε βράδυ, τὴν ἴδια ὥρα πάντα, κρατώντας πάντα κάτι στὸ χέρι, ποὺ τὸ ἄφινε, δίχως νὰ λέει τίποτα γι' αὐτό, πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, μόλις τὴν ἄνοιγε γιὰ νὰ μπεῖ. Πότε ἦταν ἕνα κοφινάκι μῆλα, πότε ἕνα ζευγάρι σκολαρίκια, πότε ἕνα κουτὶ μὲ ντόμινο, πότε ἕνα καναρίνι στὸ κλουβί καὶ πότε ἕνα ζαμπόνι.

Σὲ λίγες μέρες ἡ Πέγκοτου μοῦ εἶπε μὲ χαρὰ ὅτι ἦταν ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸ Μπαρκή. Ἐγὼ πήδησα ἀπὸ τὴ χαρά μου καὶ τὴν ἐφίλησα πολλὲς φορές, λέγοντάς της πῶς ἤμουν βέβαιος ὅτι καὶ παντρεμμένη θὰ μ' ἀγαποῦσε πάντα σὰν παιδί της ὅπως ἴσαμε τώρα.

Μιὰ μέρα, μάθαμε ὅτι τἄλλο πρωΐ ὁ Μπαρκὴς κι' ἡ Πέγκοτου θὰ πήγαιναν ἐκδρομὴ κι' ὅτι θἄπερναν μαζί τους καὶ μένα καὶ τὴν Αἰμιλία. Δὲν ἔκλεισα μάτι ὅλη τὴ νύχτα ἀπὸ τὴν ἀγυπομονησία μου καὶ βρισκόμουν στὸ πόδι ἀπὸ τὰ χαράμματα. Γρήγορα ἑτοιμάστηκαν κι' οἱ ἄλλοι, καὶ σὲ λίγο ὁ Μπαρκὴς φάνηκε ἀπὸ μακρυά, ὁδηγώντας θριαμβευτικὰ τ' ἁμάξι του πρὸς τὸ σπίτι τῆς Πέγκοτου.

Ἡ Πέγκοτου φοροῦσε σκοῦρα, σχεδὸν πένθιμα, ὅπως πάντα. Ὁ Μπαρκὴς ὅμως φοροῦσε ροῦχα τῆς ὥρας κι' ἔλαμπε ὁλάκερος μὲ τὰ καινούργια του χρυσὰ κουμπιά.

Ὅταν βγήκαμε, ἡ Πέγκοτου ἔδωσε στὴν κυρὰ Κούμιτς ἕνα παλιὸ παπούτσι, νὰ τὸ πετάξει πίσω ἀπὸ τὸ ἁμάξι, ὅταν θὰ ξεκινούσαμε, γιὰ νὰ μᾶς φέρει γούρι. Αὐτὸ ἦταν τοπικὴ δεισιδαιμονία. Ἡ κυρὰ-Κούμιτς τὸ πέταξε, ἀφοῦ μουρμούρισε ὅτι «αὐτὴ ἦταν δυστυχισμένο πλάσμα» καὶ τὰ τέτοια, καὶ τὸ ἁμάξι μας προχώρησε χαρούμενο πρὸς τὴν ἔξοχή.

Σὲ λίγο ὁ Μπαρκὴς σταμάτησε μπροστὰ σὲ μιὰ ἐκκλησιά, ἔδεσε τ' ἄλογό του στὰ κάγκελα τοῦ αὐλογύρου καὶ μπῆκε μέσα μαζὶ μὲ τὴν Πέγκοτου.

Ἐγὼ κι' ἡ Αἰμιλία κατεβήκαμε ἀπὸ τ' ἁμάξι, ὅπου μᾶς εἶχαν ἀφίσει μοναχούς, καὶ τρέξαμε στὴν πρασινάδα ὥρα πολλή, ὡς που ὁ Μπαρκῆς κι' ἡ Πέγκοτου βγῆκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά.

Μπήκαμε πάλι ὅλοι στ' ἁμάξι καὶ προχωρήσαμε πρὸς τὴν ἔξοχή.

Στὸ δρόμο ὁ Μπαρκὴς μοῦδειξε τὴν πορτούλα τοῦ ἁμαξιοῦ καὶ μὲ ρώτησε:

— Τί ὄνομα ἔχω γράψει ἐδῶ;

Ἐγὼ διάβασα δυνατὰ τὶς δυὸ αὐτὲς λέξεις, ποὺ ἦταν γραμμένες ἐκεῖ μὲ κιμωλία:

— Κλάρα Πέγκοτου!

— Καὶ τί ὄνομα πρέπει νὰ γράψω τώρα; ξαναρώτησε ὁ Μπαρκής.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΔΙΚΑΙΗ ΤΙΜΩΡΙΑ

Ὁ φίλος μας ***Νάρκισσος*** μοῦ ἀνεκοίνωσε τὸ ἑπόμενο:

Ἕνας γαλατάς, ποὺ εἶχε πλουτήσει πουλώντας νερωμένο γάλα, ταξίδευε κάποτε στὴν Αἴγυπτο. Στὸ βαπόρι ἦταν καὶ μιὰ μαϊμοῦ, ποὺ ὅλο τὰν ἔφερνε γύρα, γιατ' εἶχε βάλει στὸ μάτι ἕνα πέτσινο μαξιλαράκι, ποὺ ὁ γαλατὰς τὄχε σὰν τὰ μάτια του καί, ὅταν ξαπλωνόταν στὸ κατάστρωμα, ἀκουμποῦσε πάνω σ' αὐτὸ τὸ κεφάλι του.

—Ἀπὸ δῶ τὸ εἶχε, ἀπὸ κεῖ τὸ εἶχε, ἡ πονηρὴ μαϊμοῦ τοῦ τὸ ἄρπαξε καί, σὲ μιὰ στιγμή, βρέθηκε στὴν κορφὴ τοῦ μπροστινοῦ καταρτιοῦ. Ἐκεῖ ξέσχισε τὸ μαξιλαράκι κι' ἄρχισε νὰ τὸ ψάχνῃ καὶ νὰ τό... ἀδειάζῃ. Ἦταν γεμάτο λίρες. Ἡ μαϊμοὺ διασκέδαζε νὰ τὶς πετᾷ μιὰ-μιά. Οἱ μισὲς ἔπεσαν στὸ κατάστρωμα κι' ὁ γαλατὰς μπόρεσε νὰ τὶς μαζέψῃ. Οἱ ἄλλες μισὲς ὅμως ἔπεσαν στὴ θάλασσα, καὶ φαντασθῆτε πιὰ τὴν ἀπελπισία τοῦ νοικοκύρη, βλέποντας τὴ μισή του περιουσία νὰ χάνεται ἔται γιὰ πάντα...

Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς συνταξιδιώτες τὸν παρηγόρησε μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

— Μὴν κάνῃς ἔτσι, γιατὶ μόνο οἱ μισὲς ἀπ' αὐτὲς τὶς λίρες σοῦ ἀνῆκαν, καὶ τὶς ἔχεις. Οἱ ἄλλες μισὲς ἦταν ἀπὸ τὸ νερὸ ποὺ πουλοῦσες γιὰ γάλα. Καὶ σὰ νὰ τὄξερε, ἡ μαϊμοὺ τὶς ἔρριξε στὸ νερό.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΖ'.

Μ' ὅλα τἀστεῖα καὶ τὰ πειράγματα τοῦ κ. Τοτοῦ πού, καθὼς σᾶς εἶπα, κι' αὐτὸς ἀχόμα μ' ἀγαποῦσε, περνοῦσα τόσο ὡραῖα στὸ σπίτι τοῦ κ. Εὐθύμιου, ποὺ παρακαλοῦσα νὰ μὴν τελειώσῃ ποτὲ ἡ χαρισάμενη αὐτὴ ζωή. Μὰ οὔτε φανταζόμουν πῶς μποροῦσε ποτὲ νὰ τελειώσῃ. Ἤξερα πῶς ἐμεῖς οἱ γάτοι ζοῦμε πολὺ λιγώτερο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους—δέκα χρόνια, δώδεκα τὸ πολύ. Λογάριαζα λοιπὸν πῶς πρὶν πεθάνουν τὰ καλά μου ἀφεντικά, ἐγὼ θὰ γερνοῦσα καὶ θὰ πέθαινα ἐν εἰρήνῃ στὴν ἀγκαλιά τους.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἔτσι γραφτό. Κι' ἦρθε μιὰ μέρα—μιὰ φοβερὴ μέρα—ποὺ τοὺς ἔχασα καὶ μ' ἔχασαν ξαφνικά.

Ἡ μέρα αὐτὴ ἄρχισε ὄμορφα γιὰ μένα, διασκεδαστικά. Ἀλήθεια ὁ οὐρανὸς ἦταν βαρυσύννεφιασμένος, μὰ τὸ πρωΐ δὲν ἔριχνε παρὰ ἀριὲς ψιχάλες. Ξέρετε πῶς ἐμεῖς οἱ γάτοι δὲν ὑποφέρουμε καθόλου τὸ νερό. Στάθηκα λοιπὸν στὴν αὐλή, σ' ἕνα ὑπόστεγο, γιὰ νὰ μὴ βρεχόμαι, κι' ἔκανα χάζι τἄλλα κατοικίδια ποὺ βρεχόνταν χωρὶς νὰ τὰ νοιάζῃ καθόλου,—οἱ χῆνες μάλιστα κι' οἱ πάπιες μὲ χαρὰ ἐξαιρετική.

Σὲ λίγο ὅμως ἡ ψιχάλα δυνάμωσε, ἔγινε βροχή, μπόρα. Μᾶς θάμπωναν ἀστραπές, μᾶς ξεκούφαιναν βροντές. Τότε κι' αὐτὲς οἱ χῆνες κι' οἱ πάπιες ἔτρε-

ξαν νὰ προφυλαχτοῦν, κι' ἐγώ, ἐπειδὴ τὸ ὑπόστεγο ἄρχισε νὰ στάζῃ, τὄβαλα στὰ πόδια γιὰ νὰ τρυπώσω στὸ σπίτι. Τὸ ἴδιο ἔκαμαν καὶ τὰ δυὸ σκυλιά.

Ἀλλὰ καὶ μέσα στὸ σπίτι τὰ πράγματα δὲν ἦταν καλύτερα. Ὅπου καὶ νὰ πήγαινα, ἔσταζε καὶ βρεχόμουν. Ἄξαφνα εἶδα σὲ μιὰν ἄκρη μιὰ ὀμπρέλλα. Πολλὲς φορὲς εἶχα ἰδεῖ τὸν κύριό μου νὰ τὴν ἀνοιγοκλείνῃ καὶ ἤξερα τὸ μηχανισμό της. Τὴν πῆρα, τὴν ἄνοιξα, τὴν κράτησα πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, κι' οἱ στάλες ἔπεφταν πιὰ στὸ ἴφασμα καὶ κυλοῦσαν γύρω μου στὸ πάτωμα, χωρὶς νὰ βρέχουμαι καθόλου. Τί καλά!

Ἐνῷ ἔπαιζα ἔτσι, κάνοντας τὸν κύριο μὲ τὴν ὀμπρέλλα, ἄκουσα ἀπέξω κρότους φοβεροὺς καὶ φωνὲς μεγάλες. Τί ἦταν; τί συνέβαινε;.. Περίεργος νὰ ἰδῶ, νὰ μάθω, πέταξα χάμω τὴν ὀμπρέλλα χωρὶς νὰ τὴν κλείσω καί, ἀπὸ τὸ διάδρομο ὅπου βρισκόμουν, ἀνέβηκα στὴ σοφίτα καὶ πρόβαλα σ' ἕνα παράθυρο.

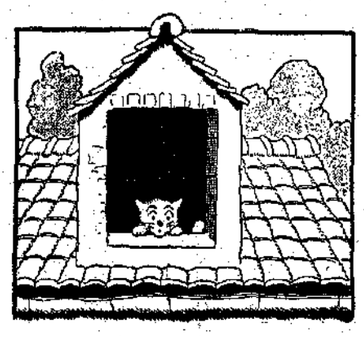

Καὶ τί νὰ ἰδῶ! Κοσμοχαλασιά!

Ἡ βροχὴ ἔπεφτε μὲ τὸ τουλούμι. Οἱ ἀστραπὲς κι' οἱ βροντὲς ἦταν ἀδιάκοπες. Τὸ νερὸ εἶχε σχηματίσει ποτάμια, ποὺ φούσκωναν ὁλοένα, ἔμπαιναν στὰ σπίτια καὶ συνέπαιρναν ὅ,τι ἔβρισκαν. Οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν καὶ ξεφώνιζαν σὰν τρελοί, ἀνέβαιναν σὲ δέντρα, ἔβγαιναν στὶς σκεπὲς τῶν σπιτιῶν

καὶ ζητοῦσαν βοήθεια. Ἐν' ἀπ' αὐτὰ τὰ ποτάμια τῆς βροχῆς εἶχε πλημμυρίσει καὶ τὸ σπίτι μας κι' ἔτρεχε ἀπὸ τὸ πλάϊ πρὸς τὸν κάμπο, παρασέρνοντας σανίδια, τραπέζια, σκάφες, κουβάδες κι' ὅ,τι πεῖς. Τετράποδα καὶ πουλιὰ τῆς αὐλῆς ἀκολουθοῦσαν τὸ ρεῦμα, ἄλλα ἀπάνω σὲ σανίδια, ἄλλα μέσα σὲ σκάφες, κι' ἄλλα κολυμπώντας ὅπως μποροῦσαν. Μερικὰ βούλιαζαν καὶ πνιγόνταν τὰ κακόμοιρα μπροστὰ στὰ μάτια μου!

Πλημμύρα φοβερή. Τὸ ποτάμι ἀπὸ κάτω μου ὅλο φούσκωνε, ὅλο ἀνέβαινε, καὶ σὲ λίγο θάφτανε ὥς τὴ σοφίτα καὶ θὰ μ' ἔπαιρνε καὶ μένα... Τί νὰ κάμω; Ποῦ νὰ πάω; Ποιὸς νὰ μοῦ δώσῃ βοήθεια; Οἱ κύριοί μου, οἱ ὑπηρέτες, οὔτε φαινόνταν οὔτε ἀκουγόνταν. Ποιὸς ξέρει τί εἶχαν γίνει...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΜΑΧΠΟΥΠ ΚΑΙ ΜΑΧΜΟΥΤ

ΑΑΪΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Δυὸ ζητιάνοι ἦταν τόσο κουτσοί, ὁ ἕνας ἀπὸ τὸ δεξι, κι' ὁ ἄλλος ἀπ' τ' ἀριστερὸ πόδι, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν οὔτε βῆμα χωρὶς δεκανίκι.

Αὐτοὶ πήγαιναν κάθε πρωΐ στὸ πιὸ περαστικὸ σταυροδρόμι ποὺ ἦταν στὴν πόλη, κι' ἔπιαναν τὶς δυὸ γωνιές του, ποὺ ἀντικρύζανε λοξά.

Ἐκεῖ καθόντανε ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ τραγουδοῦσαν, πότε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος, διάφορα δίστιχα γιὰ τὸ σακατηλίκι τους, γιὰ νὰ τοὺς λυποῦνται καὶ νὰ τοὺς δίνουν οἱ διαβάτες ἐλεημοσύνη.

Ἐσυνήθιζαν ἀκόμη, κάθε φορὰ ποὺ τελείωναν τὰ τραγούδια τους, ὁ κουτσὸς ἀπὸ τὸ δεξὶ πόδι νὰ λέῃ στὸ τέλος μὲ ἀναστεναγμούς, κοιτάζοντας πρὸς τὸν οὐρανό:

—Γιὰ Μαχπούπ, γιὰ Μαχπούπ! (ποὺ θὰ πῇ ἀραδικά: Ὦ, Δημιουργέ!) ἐνῶ ὁ κουτσὸς ἀπ' τ' ἀριστερό, ὕστερα ἀπὸ τὰ δίστιχα ποὺ ἔλεγε, φώναζε παρακαλεστικά:

— Γιὰ Μαχμούτ, γιὰ Μαχμούτ!—καλώντας ἔτσι εἰς βοήθεια του τὸ Σουλτάνο ποὺ βασίλευε τότε καὶ τὸν ἔλεγαν Μαχμούτ.

Σὰν βράδυαζε, ξεκινοῦσαν κι' οἱ δυὸ συντροφιὰ γιὰ τὴν ἴδια φτωχικὴ κι' ἀπόμερη συνοικία, ὅπου ἦταν τὰ φτωχόσπιτά τους.

Στὸ δρόμο, ὅποτε ἔκαναν ὁμιλία γιὰ τὰ λεπτὰ ποὺ εἶχαν μαζέψει, ἢ πολλά, ἢ λίγα, ποτὲ δὲν εἶχαν τὴν ἴδια γνώμη.

Ἐκεῖνος ποὺ ἤθελε γιὰ προστάτη τὸ Μαχμοὺτ καὶ τὸν προσκαλοῦσε, ἐνῶ δὲν εἶχε παιδιὰ παρὰ μόνο τὴ γυναίκα του, ποτὲ δὲν ἔμενε εὐχαριστημένος ἀπ' ὅ,τι μάζευε κάθε μέρα, κι' ἂν ἀκόμη τύχαινε νὰ εἶναι πάρα πολλά, καὶ μὲ τὴν τσιγγουνιὰ καὶ τὴν κακοριζικιὰ ποὺ τὸν εἶχαν κυριευμένο, πάντοτε λίγα τἄβρισκε, καὶ γκρίνιαζε ὁλοένα ποὺ ὁ Σουλτάνος δὲν εἶχε κάνει ἀκόμη γι' αὐτὸν ὅ,τι ἔπρεπε, γιὰ νὰ μὴ ἀναγκάζεται νὰ ζητανεύῃ πιά.

Ὁ ἄλλος σακάτης ποὺ εἶχε τὶς ἐλπίδες του στὸ Θεὸ τὸν Δημιουργό, ἂν κι' εἶχε γυναῖκα καὶ τέσσερα παιδιά, ποτὲ δὲν βαρυγγομοῦσε ὅσο λίγα λεπτὰ κι' ἂν εἶχε μαζέψει, παρὰ εὐχαριστημένος ἐδόξαζε τὸν Μαχπούπ, ποὺ μόνο Αὐτὸς ἤξερε — ὅπως ἔλεγε — πότε καὶ πῶς, νὰ οἰκονομάῃ τὸν καθένα ἐδῶ στὴ γῆ.

Κάποια μέρα, καθὼς ἦταν οἱ δυὸ σακάτηδες καθισμένοι στὴν τακτική τους θέση καὶ ζητιάνευαν, πέρασαν ἀπὸ κεῖ, ὁ Σουλτάνος μὲ τὸν βεζύρη του τεπτίλι (*) γιὰ νὰ ἰδοῦν μόνοι τους ἀπὸ κοντὰ τί γινότανε στὴν Πολιτεία καὶ ὅταν ἄκουσαν ποιοὺς προσκαλοῦσαν οἱ δύο ζητιάνοι γιὰ βοηθούς τους, τοὺς ἔκανε ἐντύπωση καὶ κοντοστάθηκαν νὰ τοὺς ρωτήσουν καὶ νὰ μάθουν τὸ γιατί.

Ρώτησαν πρῶτα ἐκεῖνον ποὺ φώναζε τὸν Μαχπούπ, γιατὶ τὸν προσκαλοῦσε, κι' αὐτὸς τοὺς εἶπε:

—Ἀμ, ποιὸν ἄλλον ἀπ' τὸ Θεὸ τὸ Δημιουργό, ὄχι μόνον ὅσων βλέπουμε, μὰ ἀκόμη καὶ ἐκείνων ποὺ δὲν βλέπουμε, νὰ παρακαλέσω νὰ μοῦ κάνῃ καλό;

— Μὰ αὐτὸς εἶναι τόσο ψηλά, καὶ δύσκολα θὰ σ' ἀκούσῃ, τοῦ ξαναεῖπαν.

— Ναί, μὰ μπορεῖ νὰ τύχῃ κάποτε, νὰ βρεθῇ ἀνοικτὴ ἡ ὥρα καὶ νὰ μ' ἀκούσῃ, καὶ τότε ποιὸς τὴ χάρη μου! θὰ μὲ κάνῃ τόσο εὐτυχισμένο, ποὺ δὲ θἄχω ἀνάγκη νὰ ζητιανεύω.

Ὕστερα ζύγωσαν καὶ ρώτησαν τὸν ἄλλο, ποὺ προσκαλοῦσε τὸ Μαχμούτ, κι' αὐτὸς τοὺς εἶπε, πῶς κάποτε θὰ περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ κανένας ἄνθρωπος τοῦ Παλατιοῦ, θὰ τὸν ἄκουγε καὶ θὰ τὄλεγε στὸ Σουλτάνο, ποὺ ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀφέντης στὴ γῆ, καὶ θὰ τοῦ ἔκανε τέτοιο καλό, ποὺ κανένας ἄλλος δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ τὸ κάνῃ.

Ἀκούοντας αὐτά, ὁ Σουλτάνος κολακεύτηκε πολὺ κι' ἔρριξε στὸ τασάκι του ἕνα ἀσημένιο τάλληρο, ἐνῶ στὸ τασάκι τοῦ ἄλλου, ποὺ ἤθελε γιὰ προστάτη τὸ Δημιουργό, ἔστειλε τὸ Βεζύρη καὶ τοῦρριξε μισὸ μόνο.

Ὅταν σὲ λίγο, ὁ Σουλτάνος μὲ τὸ Βεζύρη προχώρησαν πιὸ πέρα, διέταξε ὁ πρῶτος τὸ δεύτερο, νὰ θυμώτανε σὲ κανένα-δυὸ μέρες, νὰ ἔλεγε τοῦ μάγειρά του, νὰ ἔβαζε στὸ φοῦρνο ἕνα διάνο παραγεμιστό, καὶ σὰν θὰ τὸν ἔβγαζε ψημένο, νὰ τοῦ ἄδειαζε τὴ γέμιση καὶ νὰ τὸν παραγέμιζε μὲ λίρες, κι' ἔτσι νὰ τὸν ἔστελναν στὸ ζητιάνο, ποὺ περίμενε τὸ μεγάλο καλὸ ἀπὸ τὸ Μαχμοὺτ.

Ὁ Βεζύρης, σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου, ἔστειλε στὸ ζητιάνο τὸν παραγεμισμένο γάλο μ' ἕνα πιστό του ὑπηρέτη, χωρὶς νὰ παραλείψῃ νὰ τοῦ συστήσῃ, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ λάθος, ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν δώσῃ σ' ἐκεῖνον ἀπὸ τοὺς ζητιάνους, ποὺ θὰ τὸν ἄκουγε νὰ φωνάζῃ: «γιὰ Μαχμούτ, γιὰ Μαχμούτ», κι' ἦταν κουτσὸς ἀπὸ τὰ ζερβὶ πόδι.

Ὅταν ὁ ζητιάνος πῆρε τὸ πεσκέσι, δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ ἀπὸ τὴ χαρά του. Αὐτὴ τοῦ ἔδωξε τὴ φούρκα ποὺ εἶχε, γιατί, ἀπὸ τὸ πρωΐ ὥς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ποὺ ἦταν ἡ ὥρα τοῦ ἑσπερινοῦ, δὲν εἶχε μαζέψει ἀπὸ ἐλεημοσύνη οὔτε πέντε παράδες, ἐνῶ στοῦ συντρόφου του τὸ τάσι οἱ πιὸ πολλοὶ διαβάτες ἔρριχναν μισόγροσα. Ἄρχισε νὰ τραγουδάῃ, νὰ σηκώνῃ τὸ ταψὶ στὰ χέρια του, νὰ τὸ δείχνῃ στὸν ἄλλο ζητιάνο καὶ νὰ τοῦ λέῃ:

—Γιὰ ἴδες, τί ροδοκοκκινισμένο γάλο ποὺ μοῦ στείλανε, ἡ μοσχοβολιά του μπορεῖ γ' ἀναστήσῃ καὶ νεκρό· φαίνεται πὼς ζυγώνουν οἱ μέρες ποὺ θὰ μοῦρθουνε καὶ τίποτα πουγγιὰ καὶ τότε θὰ πῶ ἔξω φτώχεια καὶ δὲ θὰ ξαναζητιανέψω πιά. Ἀπόψε θὰ γλεντήσω μὲ τὴ γυναῖκα μου τρώγοντας τὸ διάνο, καὶ τὰ τραγούδια ποὺ κρύβει μέσα του, θὰ τὰ ποῦμε ἐμεῖς μὲ τὸ στόμα μας.

Μὰ καθὼς ἔλεγε αὐτά, τὸν ἔκανε νὰ συλλογιστῇ ἡ τσιγγουνιά του, πὼς ἕνας τόσο μεγάλος γάλος γιὰ δυὸ ἀνθρώπους ἦταν πολυτέλεια, καὶ ὅτι μποροῦσε, πουλώντας τον, νὰ πάρῃ τόσα λεπτά, ποὺ μ' αὐτὰ θὰ ἐξασφάλιζε φαΐ γιὰ δέκα μέρες· καὶ γυρίζοντας στὸν ἄλλο ζητιάνο, τοῦ εἶπε:

— Θέλεις νὰ σοῦ πουλήσω τὸ γάλο, νὰ τὸν φᾷς σὺ μὲ τὴ φαμίλιά σου, ποὺ εἶναι πιὸ μεγάλη ἀπ' τὴ δική μου;

—Τὸν παίρνω, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἄλλος, μὰ μὴ γυρέψῃς νὰ στὸν πληρώσω περισσότερο ἀπὸ ἑνάμισυ τάλληρο, γιατὶ τόσα ἔχω τώρα ἐπάνω μου.

— Καλά, σύντροφε, σύμφωνοι, κατρακύλα μου πρῶτα τὰ λεπτά, καὶ χαλάλι σου ὁ γάλος· μὰ τὸ ταψὶ θὰ μοῦ τὸ δώσῃς πίσω, γιατὶ μόνο τὸ γάλο σοῦ πούλησα.

— Σύμφωνοι καὶ σ' αὐτό, καὶ μάλιστα ἀπόψε, μόλις πᾶμε στὰ σπίτια μας. Κι' ἂν θέλῃς ξεκινᾶμε κι' ἀπὸ τώρα, ἀφοῦ σὲ λίγο θὰ νυκτώσῃ. Νά, πάρε καὶ τὰ λεπτά σου.

Πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὴ συνοικία τους, καὶ σὰν ἔφτασαν στὸ σπίτι ἐκεινοῦ ποὺ ἀγόρασε τὸ γάλο, φώναξαν τὴ γυναῖκα του νὰ φέρῃ κάτι τί γιὰ νὰ τὸν βάλῃ μέσα, καὶ καθὼς τὸν ἀνασήκωσε ὁ ἀγοραστὴς καὶ τὸν ἔβαλε στὴ σκουτέλα ποὺ τοῦ ἔφερε ἡ γυναῖκα του, ἔκοψε μιὰ φτερούγα, τὴν ἄφησε στὸ ταψί, καὶ δίνοντάς το στὸν ἄλλον, τοῦ εἶπε:

(*) Τεπτίλι: τουρκικὴ λέξις ποὺ σημαίνει ἀγνώριστος.

— Νὰ τὸ ταψί σου μαζί μ' ἕνα μεζέ, νὰ δοκιμάσῃς μὲ τὴ γυναῖκα σου κι' ἐσὺ ἀπ' ἐκεῖνο ποὺ μοῦ πούλησες.

Καὶ λέγοντάς του ἔτσι, μπῆκε μέσα στὸ σπίτι του.

— Πῶς σοῦτυχε τέτοιο καλό; τοῦ εἶπε ἡ γυναῖκα του μὲ ἀπορία.

— Τ' ἀγόρασα ἀπὸ τὸ σύντροφό μου ποὺ τὸ πουλοῦσε γιὰ ἑνάμισυ τάλληρο, κι' αὐτὸ μοῦ ἦρθε ἀναπάντεχα σήμερα ἀπὸ ἐλεημοσύνη

— Καϊμένε, γιὰ μᾶς ποὺ ἔχουμε τέτοιες φτώχεια καὶ ζητιανεύεις, δὲν ταιριάζει τόσο ἀκριβὸ φαΐ.

—Ἄ! γυναῖκα, αὐτὸ ἔτυχε μιὰ φορὰ στὰ τόσα χρόνια· ἔπειτα ἐγὼ δὲν πῆγα γυρεύοντας· φέρε τώρα ἕνα μαχαίρι νὰ τὸν κόψω κομμάτια, γιὰ νὰ φυλάξῃς μερικὰ καὶ γιὰ αὔριο, γιατὶ ἂν τὸν ἰδοῦν τὰ παιδιά μας, κατὰ τὴν πεῖνα ποὺ ἔχουνε, θὰ τὸν φᾶνε ὅλον ἀπόψε.

Καθὼς τὸν ἔπιασε νὰ τὸν κόψῃ, τοῦ φάνηκε πολὺ βαρὺς καὶ εἶπε:

—Μὲ τί τάχα νὰ εἶναι γεμισμένος καὶ βαραίνει τόσο; Θὰ τὸ ἰδῶ τώρα.

Καὶ σὰν ἔχωσε βαθιὰ τὸ μαχαίρι καὶ τὸ τράβηξε κατὰ τὸ μέρος ποὺ ἦταν ἡ γέμιση, κατάλαβε κάτι σκληρό, καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ εἶδαν νὰ πλημμυρίζῃ ἀπὸ λίρες χρυσὲς ἡ σκουτέλα ποὺ τὸν εἶχαν μέσα. Ἔμειναν γιὰ μιὰ στιγμή, αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του, σὰν ἀποσβολωμένοι, μὴ ξέροντας ἂν ἦταν ξύπνιοι ἢ ὀνειρευόνταν. Σὲ λίγο, ὁ ζητιάνος, πιάνοντας μὲ τὸ χέρι του τὶς λίρες, εἶδε πῶς ἦταν ἀληθινές, ἄρχισε νὰ τὶς μετράῃ τρέμοντας, καὶ σὰν τὶς βρῆκε σωστὲς ἑκατό, κοίταξε τὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε:

— Εὐλογημένο καὶ μεγάλο τὸ ὄνομά σου, Δημιουργέ, γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μοῦ ἔδωκες!

Ἀμέσως ὅμως συλλογίσθηκε πὼς δὲν ἦταν δίκιο καὶ σωστὸ νὰ κρατήσῃ γιὰ ἑνάμισυ τάλληρο ἑκατὸ λίρες, καὶ ἀποφάσισε νὰ τὶς γυρίσῃ πίσω κρατώντας μόνο τὸ γάλο.

Ζήτησε τότε ἀπ' τὴ γυναῖκα του ἕνα γερὸ πανί, νὰ βάλῃ τὶς λίρες μέσα καὶ νὰ τὶς πάῃ στὸ σύντροφό του· μὰ ἡ γυναῖκα του, σὰν ἔμαθε τὸ σκοπό του, τοῦ εἶπε:

— Μὴ γυρεύεις νὰ φανῇς κουτὸς καὶ νὰ διώξῃς τὴν τύχη σου ποὺ σοῦ ἦρθε μέσ' στὰ χέρια σου, καὶ τὴν πάθῃς ὅπως τὴν ἔπαθε ὁ σύντροφός σου, ποὺ ἀντὶ νὰ κρατήσῃ τὸ πεσκέσι καὶ νὰ βρῇ τὶς λίρες, στὸ πούλησε χωρὶς νὰ τὸν ἀναγκάσῃς σύ, ἀλλὰ ἡ τσιγγουνιά του. Συλλογίσου ἀκόμη τὴ φτώχεια ποὺ τραβᾶμε ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ σακατεύτηκες καὶ δὲν μπορεῖς πιὰ νὰ δουλεύεις παρὰ ζητιανεύεις· φαίνεται πὼς τὰ παρακαλετά σου ἀκούστηκαν ἀπὸ τὸν Μαχπούπ, καὶ σὲ φώτισε νὰ δεχθῇς ν' ἀγοράσῃς τὸ γάλο, γιὰ νὰ γίνῃς νοικοκύρης. Κάθησε ἐδῶ ποὺ κάθεσαι, νὰ βάλω τραπέζι νὰ φᾶμε μαζὶ μὲ τὰ παιδιά μας, καὶ ἀπὸ αὔριο πήγαινε στὸ χωριό μας, ἀγόρασε ἕνα σπιτάκι μὲ τόπο γύρω-γύρω, ποὺ ἂν δὲν εἶναι μαντρωμένος θὰ τὸν μαντρώσουμε ἐμεῖς, καὶ θὰ τὸν κάνουμε μὲ τὸν καιρὸ κῆπο, νὰ πάρουμε ἀκόμα καὶ μιὰν ἀγελάδα, μιὰ κατσίκα, μιὰ γουρούνα καὶ κόττες, νὰ τὶς τρέφουμε, νὰ βροῦμε ἔτσι δουλειά, νὰ ζοῦμε ἀπ' αὐτή, καὶ νὰ μποροῦμε νὰ κάνουμε κι' ἐμεῖς ἐλεημοσύνη, ὅπως ἔκαναν σ' ἐμᾶς, ὥς τώρα, τόσοι ἄλλοι.

Ὁ ζητιάνος ζύγισε στὸ νοῦ του τὰ λόγια τῆς γυναίκας του, πάλαιψε μὲ αὐτὰ πολλὴ ὥρα ἡ γνώμη του, καὶ στὸ τέλος τὰ βρῆκε σωστά. Στρογγυλοκάθησε λοιπὸν στὸ τραπέζι, καὶ γλέντησαν πολὺ ἐκεῖνο τὸ βράδυ μὲ χαρὲς καὶ τραγούδια.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωΐ-πρωΐ, ξεκίνησε γιὰ τὸ χωριό του, καὶ δὲν ξαναφάνηκε πιὰ στὸ σταυροδρόμι στὴ συνειθισμένη του θέση, κι' ἔτσι ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ σύντροφός του ἀπόμεινε νὰ ζητιανεύῃ μοναχός.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, ξαναπέρασαν ἀπὸ κεῖ ὁ Σουλτάνος μὲ τὸ Βεζύρη, καὶ σὰν τὸν ζύγωσαν καὶ εἶδαν πὼς μέσα στὸ τασάκι του εἶχε λίγους παράδες, τὸν ρώτησαν ἂν αὐτὰ μόνο εἶχε μαζέψει ἀπ' τὸ πρωΐ.

— Ναί, ἀφεντάδες μου, αὐτὰ τὰ λίγα· κι' ἂν δὲν τύχαινε χθὲς νὰ πουλήσω στὸν ἄλλο ζητιάνο, ἔγκα πεσκέσι ποὺ μοῦ στείλανε, εἶναι ζήτημα ἂν θὰ εἴχαμε νὰ φᾶμε, ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου, σήμερα.

— Μὰ τί πεσκέσι ἦταν αὐτό; τὸν ρώτησε ὁ Σουλτάνος.

— Δὲν ξέρω ποιὸς μεγάλος ἀφέντης, ποὺ καλὸ νἄχῃ, μοῦ ἔστειλε μὲ τὸ δοῦλο του ἕνα ψημένο γάλο· ἐγὼ τότε, ἀντὶ νὰ τὸν πάω στὸ σπίτι μου νὰ τὸν φάω μὲ τὴ γυναῖκα μου, προτίμησα νὰ τὸν πουλήσω, νὰ πάρω ἔτσι λεφτά, νὰ ἐξασφαλίσω μ' αὐτὰ φαΐ γιὰ μερικὲς μέρες.

— Καὶ τί ἔγινε ὁ σύντροφός σου; ξαναρώτησε ὁ Σουλτάνος, δὲν ἦρθε σήμερα;

— Θὰ παραγλέντησαν, φαίνεται, τὸ βράδυ τρώγοντας τὸ γάλο μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του, μπορεῖ νὰ τοὺς ἔπιασε καὶ βαροστομαχιά, καὶ γι' αὐτὸ δὲ φάνηκε. Γιατὶ ἐμεῖς οἱ φτωχοὶ ἔχουμε ξεμάθει ἀπὸ καλὸ φαΐ, κι' ἂν τύχῃ καμμιὰ φορὰ νὰ τὸ φάμε, μᾶς χαλάει τὸ στομάχι.

Σὰν ἄκουσε αὐτά, ὁ Σουλτάνος κούνησε ἀποφασιστικὰ τὸ κεφάλι του, τοῦρριξε στὸ τάσι του μερικὰ δίγροσα καὶ πῆρε τὸ δρόμο μαζὶ μὲ τὸ Βεζύρη.

Προχωροῦσαν χωρὶς νὰ μιλᾶνε, καὶ σὰν πέρασε λίγη ὥρα, πρῶτος ὁ Βεζύρης ἔκοψε τὴ σιωπὴ καὶ εἶπε:

— Πολυχρονεμένε μου, συχώρεσέ με νὰ πῶ κάτι γι' αὐτὸν τὸ ζητιάνο: νομίζω πὼς πρέπει νὰ δοκιμάσουμε ἀκόμη μιὰ φορὰ νὰ τὸν βοηθήσουμε, στέλνοντάς του μιὰ ψημένη χήνα παραγεμισμένη μὲ λίρες. Πιστεύω πὼς αὐτὴ τὴ φορὰ δὲ θὰ τὴν πουλήσῃ στὸ σύντροφό του, γιατὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ ξανάρθῃ ἐκεῖνος νὰ ζητιανέψῃ ἀπέναντί του, ἀφοῦ τοῦ πῆγε ἡ τύχη «σὰν τοῦ Μπούφου τὸ πουλί».

—Ὄχι, ἀπάντησε ὁ Σουλτάνος. Δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τίποτε πιὰ γι' αὐτόν, γιατὶ ὁ Μαχποὺπ δὲ θέλει, καὶ ὅταν Αὐτὸς δὲν θέλει, ὅσο καὶ νὰ θέλῃ ὁ Μαχμούτ, καὶ Σουλτάνος ἂν εἶναι, δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτε. Ὅλα εἶναι κάτω ἀπ' τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ τοῦ Δημιουργοῦ· χωρὶς τὸ θέλημά του, οὔτε ἕνα φύλλο δὲν πέφτει ἀπὸ τὸ κλαδὶ τῶν δέντρων. Ἐγὼ γιὰ μιὰ στιγμὴ αὐτὸ τὸ λησμόνησα, καὶ γιὰ τοῦτο πῆρα ἕνα μεγάλο μάθημα μὲ τὸ περιστατικὸ τοῦ ψημένου γάλου. Τὸ κισμὲτ αὐτοῦ τοῦ φουκαρᾶ τοῦ ζητιάνου ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τ' ἀλλάξω, κι' ἂν ἀκόμη ἀποφάσιζα νὰ τοῦ στέλνω κάθε μέρα παραγεμισμένους γάλους μὲ λίρες· εἶναι, φαίνεται, γραφτό του νὰ πεθάνῃ ζητιάνος.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΗΣ

ΤΑ ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

Ἕνα μικρὸ δέντρο εἶχε ριζώσει στὴν ἄκρη τοῦ δάσους. Ἦταν ἀκόμα χαμηλὸ καὶ τρυφερό. Τὰ φύλλα του ἤτανε κίτρινα σὰν τὸ χρυσάφι κι' ἔλαμπε ὅπως τὸ ἀσήμι ὁ κορμός του. Ὁ ἥλιος τὸ χάδευε μὲ τὶς θερμές του ἀχτίδες, ὁ ἄνεμος τοῦ ψιθύριζε γλυκὰ κι' ἦταν πολὺ εὐτυχισμένο τὸ μικρὸ δέντρο. Κάθε βράδυ τραγουδοῦσε ἕνα νανούρισμα στὰ φύλλα του, προτοῦ νὰ τὰ κοιμίσῃ.

Μὰ κάποια μέρα, ἕνας κακὸς φθινοπωρινὸς ἄνεμος φύσησε. Κούνησε τὰ φύλλα καὶ φώναξε:

—Ἐλᾶτε νὰ παίξουμε. Ἐλᾶτε νὰ χορέψουμε. Ἐλᾶτε μαζί μου, φύλλα χρυσά, καὶ θὰ σᾶς τραγουδήσω ἕνα ὄμορφο σκοπὸ νὰ χορέψετε καὶ σεῖς!

Καὶ τὰ φύλλα ἔπαιξαν καὶ χόρεψαν σὰν τρελλά.

—Ἄχ, τί ὄμορφα! ἔλεγαν τὸ ἕνα στ' ἄλλο. Τί εὐχαρίστηση! Δὲν τὴ νοιώσαμε, ποτὲ πρίν.

— Παιδιά, παιδιά μου, παρακάλεσε τὸ μικρὸ δέντρο. Προσέχετε καλά, γιατὶ μοῦ φαίνεται πὼς θὰ πέσετε.

Μὰ τὰ φύλλα δὲν ἄκουγαν τὴ μητέρα τους. Ἦταν ξαναμμένα καὶ στ' αὐτιά τους δὲν ἔφθανε ἄλλος ἦχος ἐκτὸς ἀπ' τὸ σκοπὸ ποὺ τοὺς τραγουδοῦσε ὁ ἄνεμος γιὰ νὰ χορέψουν. Καὶ κουνιδνταν ὅλο καὶ πιὸ ζωηρά.

—Ὦ Θεέ μου! στέναξε τὸ δέντρο Τί ἔπαθαν αὐτὰ τὰ παιδιά; Ποτὲ ἄλλοτε δὲ μοῦ φέρθηκαν ἔτσι.

Ὁ ἄνεμος τώρα φυσοῦσε τόσο ζωηρὰ καὶ τόσο ἄγρια, ποὺ τὰ φύλλα ξεκόλλησαν ἀπ' τοὺς μίσχους καὶ χόρευαν ὁλόγυρα.

—"Εκτακτα! Θαυμάσια! φώναζαν καθώς στριφογύριζαν.

—"Ελάτε πίσω παιδιά, φώναζε τὸ μικρὸ δέντρο ποὺ εἶχε μείνει ἄφυλλο, ὁ λομόναχο.

Στὴν ἀρχὴ τὰ φύλλα δὲν ἄκουαν. "Ηταν τόσο χαρούμενα, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ σκεφθοῦν τίποτα. Μὰ ὁ ἄνεμος κουράστηκε νὰ παίζῃ μαζί τους κι' ἔφυγε νὰ βρῇ ἄλλοῦ ἄλλο παιχνίδι. Καὶ τὰ φύλλα ἔπεσαν κουρασμένα στὴ γῆ.

—"Ελάτε, μικρούλια, εἶπε πάλι τὸ δέντρο. "Ελάτε κοντά μου νὰ κοιμηθῆτε.

Μὰ ὅταν δοκίμασαν νὰ σηκωθοῦν, εἶδαν πὼς δὲν τοὺς εἶχε μείνει πιὰ καθόλου δύναμη γιὰ νὰ πετάξουν ψηλά. "Εν' ἀπαλὸ ἀεράκι τὰ λυπήθηκε καὶ θέλησε νὰ τὰ βοηθήσῃ. Μὰ ὅταν σηκώθηκαν ψηλά, εἶδαν πὼς δὲν μποροῦσαν νὰ σταθοῦν καὶ ξανάπεσαν πάλι στὴ γῆ.

—Εἶναι ἀνώφελο νὰ δοκιμάσουμε πιά, μητερούλα, εἶπαν.

—Μείνετε κοντά μου καὶ ξεκουρασθῆτε. Θὰ ζητήσω βοήθεια ἀπὸ κάπου.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἦρθαν κάμποσοι σκίουροι γιὰ νὰ μαζέψουν βαλανίδια στὸ δάσος. Εἶδαν τὸ λυπημένο δέντρο καὶ τὰ φύλλα ποὺ ἔκλαιγαν πεσμένα κάτω καὶ τὰ ρώτησαν τί συμβαίνει.

—Δὲν μποροῦμε ν' ἀνεβοῦμε, ἀπάντησαν κλαίγοντας.

—Ν' ἀνεβῆτε, ποῦ;

—Στὸ δέντρο πάνω, ψιθύρισαν καὶ ξανάρχισαν τοὺς λυγμούς.

—Τί λέτε, ἀνόητα, εἶπαν οἱ σκίουροι. Δὲν ξέρετε πὼς τὸ φθινόπωρο ὅλα τὰ φύλλα πέφτουν κι' ὁ χειμώνας δὲ βρίσκει κανένα πάνω στὰ δέντρα;

—"Ο χειμώνας! Ποιὸς εἶναι πάλι αὐτός; ρώτησε τὸ δέντρο.

—Εἶναι, φαίνεται, καινούριο καὶ δὲν ξέρει πολλὰ πράγματα, εἶπαν οἱ σκίουροι μεταξύ τους.

Καὶ κάθησαν καὶ τοῦ εἶπαν γιὰ τὴν παγωνιὰ ποὺ κρυσταλλώνει τὶς λίμνες καὶ τὰ ποτάμια, καὶ μεταβάλλει κάθε σταγόνα νεροῦ, ποὺ μένει στὸ ὕπαιθρο, σὲ διαμάντια. Καὶ τὰ φύλλα ἔπαψαν τὸ κλάμμα τους κι' ἄκουαν γεμάτα ἀπορία, φέρνοντας τὸ δάκτυλο στὸ στόμα.

—"Ερχεται ὕστερα τὸ χιόνι, μ' ἕνα ὡραῖο κατάλευκο σεντόνι, καὶ σκεπάζει κάθε πρᾶγμα.

—Τὸ χιόνι; Τί εἶναι πάλι αὐτό;

—Μὰ οὔτε τὸ χιόνι δὲν ξέρετε; Εἶναι ἄσπρο. Ἐγὼ τὸ εἶδα μιὰ ἡλιόλουστη μέρα τοῦ περασμένου χειμώνα, εἶπε ὁ πρῶτος σκίουρος.

—Εἶναι κρύο! εἶπε ὁ δεύτερος. Τὸ αἰσθάνθηκα σὰν βγῆκα ἔξω ἀπ' τὴν τρύπα μου. Μὰ εἶναι πολύ, πολὺ ὄμορφο. Μὰ πρέπει νὰ φύγωμε, γιατὶ ὁ χειμώνας θἀρθῇ καὶ δὲ θἄχουμε μαζέψει ἀρκετὲς τροφές.

***

Τὸ φθινόπωρο πέρασε κι' ἦρθε ὁ χειμώνας. Καὶ μιὰ μέρα, ἡ Παγωνιὰ σταμάτησε κοντὰ στὸ μικρὸ δέντρο κι' ἀσήμωσε τὰ φύλλα του ποὺ κοιτόνταν ὁλόγυρα, καὶ τὸν κορμό του, καὶ τὴ χλόη ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά. "Υστερα στάθηκε καὶ καμάρωσε τὸ ἔργο της γέρνοντας τὸ κεφάλι ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρά.

—"Εξοχα! λαμπρά! εἶπε καὶ κτύπησε τὰ χέρια της ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό. Τὴ ἔξυπνη ποὺ εἶμαι! Κι' ἔφυγε γιὰ νὰ κάμῃ τὰ ἴδια στὸ δάσος.

"Ο ἄνεμος ἦταν τώρα παγωμένος καὶ τὰ φύλλα σφιγγόνταν ὅλο καὶ πιὸ κοντά.

—Κρύο! κρύο! μουρμούριζαν! Τί θὰ γίνωμε πιά;

"Εκεῖ τὰ βρῆκε τὸ χιόνι, κοιμισμένα βαθιά. Τὰ σκέπασε μὲ τὸ κάτασπρο σεντόνι του, τόσο σιγὰ ποὺ οὔτε τὸ δέντρο δὲν ἔνοιωσε τίποτα. Κι' ὅταν ἐξύπνησε καὶ δὲν τὰ εἶδε, στέναξε θλιβερά.

—"Αχ! Θεέ μου! Ποῦ νὰ πῆγαν τὰ παιδιά μου;

"Ενα πουλὶ κάθησε σ' ἕνα γυμνὸ κλαδὶ κι' ἄρχισε ἕνα εὔθυμο τραγούδι:

—"Εχουν κρυφθεῖ τὰ φύλλα κι' ἡ χλόη ἔχει κρυφτεῖ. Καὶ λούλουδο κανένα δὲν ἔμεινε στὴ γῆ. "Ολα ἔχουν θαφτεῖ κάτω ἀπ' τὸ χιόνι τὸ πυκνό. Θὰ κοιμηθοῦν βαθιὰ ὅσο ποὺ νἄρθῃ ἡ ἄνοιξη. Κι' ἡ ἄνοιξη θὰ τὰ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν ὕπνο τὸ βαθύ τους, καὶ θὰ πεταχτοῦν καινούρια βλαστάρια ἀπὸ τὰ ξερὰ κλαδιὰ καὶ τοὺς σκελετωμένους τῶν δέντρων κορμούς. Κοιμηθῆτε καλά, ἀγαπημένα φύλλα, καὶ μὴ λυπᾶσθε πιά. Πάψε νὰ θλίβεσαι, καλὸ δεντράκι. Περίμενε καρτερικὰ τὴν ἄνοιξη, ποὺ θ' ἀναστήσῃ τὰ παιδιά σου καὶ θὰ τὰ κάμῃ νὰ ξετιναχτοῦν ὁλόδροσα καὶ τρυφερά, ἀπὸ βλαστάρια νέα.

"Ηταν ὁλόγλυκο τὸ τραγούδι, καὶ τὸ μικρούλικο δέντρο, σὰν τ' ἄκουσε, ἔδιωξε μακρια τὴ θλίψη του.

—"Ας κοιμηθῶ κι' ἐγώ,—σκέφθηκε—καὶ θὰ ξυπνήσω ὅταν ἡ ἄνοιξη φθάσει.

Κοιμήθηκε κι' αὐτό, ὅπως κοιμήθηκαν τὰ φύλλα, ὅπως κοιμήθηκαν οἱ σκίουροι στὴν κουφάλα τῆς γέρικης βαλανιδιᾶς. Καὶ τὸ πουλὶ ἔμεινε μόνο καὶ πετοῦσε ἀπὸ δεντρὶ σὲ δεντρί, ψάλλοντας ἀδιάκοπα τὸ τραγούδι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐλπίδας.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο ΜΙΗΕΜΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΕΝΟΣ

(Γερμανική φωτογραφία)

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

"Ενόσω μιλοῦσε μὲ τὸ Νικόλα γιὰ τὸ διάρθωμα ποὺ χρειαζόνταν τὰ παπούτσια του - ψίδια καὶ μετζασόλες ποὺ κόστιζαν δυὸ λίβρες — ὁ πελάτης εἶχε συγκεντρωμένη ὅλη τὴν προσοχή του στὸ δελτίο, μὰ καὶ στὴ Νανέττα ποὺ τὴν κοίταζε σὰ νὰ ἤθελε νὰ ἀποτυπώσῃ τὰ χαρακτηριστικά της στὸ μυαλό του. Παζάρευε καὶ τὴν πεντάρα ἀκόμη, μὲ τὴ φανερὴ πρόθεση νὰ μείνῃ ὅσο περισσότερη ὥρα μποροῦσε μέσ' στὸ μαγαζί. "Επὶ τέλους ἀποφάσισε νὰ φύγῃ, καὶ πάλι κοντοστεκόταν σὲ κάθε βῆμα ὥσπου νὰ βγῇ στὸ δρόμο. Μόλις ὁ παράξενος αὐτὸς πελάτης βγῆκε ἀπ' τὸ μαγαζί, ὁ Νικόλας ἄμπάρωσε μὲ προσοχὴ τὴν πόρτα κι' ὁμολόγησε στὴν ἀδελφή του πὼς ἡ ἐπίσκεψη αὐτὴ τὸν ἔβαζε σὲ μεγάλη ἀνησυχία.

—Δίχως ἄλλο θὰ μᾶς ἄκουσε ποὺ συζητούσαμε, εἶπε στὴ Νανέττα.

—Καὶ μ' αὐτό, τί; ἔκανε ἐκείνη.

"Ο Νικόλας κούνησε τὸ κεφάλι του.

—Καϊμένη Νανέττα, μὰ δὲ βλέπεις λοιπὸν πὼς βρισκόμαστε σ' ἕνα καθεστὼς τρομαχτικό; πὼς καθένας ποὺ θὰ φανῇ, ἔστω καὶ στὸ ἐλάχιστο ὑποπτος, ἀνεβαίνει στὴν καρμανιόλα, καὶ πὼς ἂν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἄκουσε τὰ λόγια ποὺ λέγαμε, εἶναι πιθανώτατο αὔριο τὸ πρωῒ νὰ ἔρθουν νὰ μᾶς πιάσουν καὶ νὰ μᾶς ρίξουν στὴ φυλακή;

—Μπά, ἔκανε μὲ ἀπάθεια ἡ Νανέττα. Καὶ τί θὰ μᾶς κάνουν; Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ μᾶς σκοτώσουν. Θὰ πεθάνουμε κι' ἐμεῖς σὰν τὴ βασίλισσα καὶ σὰν ὅλους ἐκείνους ποὺ βλέπω κάθε μέρα νὰ τοὺς περνοῦν μὲ τὰ κάρρα καὶ νὰ τοὺς πηγαίνουν στὴν πλατεῖα τῆς Γρέβης.

«Βρέθηκε ἀντιμέτωπη μὲ τὸν μυστηριώδη πελάτη τους.» (Σελ. 199, στ. γ'.)

Σ' αὐτὴ τὴ φρικτὴ κατάσταση εἶχαν φθάσει, στὴ Γαλλία, ὅλα τὰ πνεύματα κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Τρομοκρατίας. "Ενα παιδὶ δώδεκα χρονῶν ἔδειχνε ἀπόλυτη ἀδιαφορία γιὰ τὸ θάνατο, κι' αὐτὸ ἦταν ἀπολύτως φυσικὸ μιὰ καὶ δὲν ἄκουγε τίποτε ἄλλο καὶ δὲν ἔβλεπε ὅλη ὥρα παρὰ ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ὁδηγοῦσαν στὴν γκιλοτίνα. "Ο κόσμος εἶχε συνηθίσει σ' αὐτὰ τὰ θεάματα καὶ δὲν ἄφινε πιὰ τὰ σπίτια του, παρὰ γιὰ νὰ πηγαίνῃ νὰ βλέπῃ τὶς θανατικὲς ἐκτελέσεις στὴν πλατεῖα τῆς Γρέβης. "Αλλωστε, τὸν τελευταῖο καιρό, ἡ λαιμητόμος ἐγκαταλείφθηκε, γιατὶ βρέθηκε ὅτι δὲν ἔκανε ἀρκετὰ γρήγορα τὴ δουλειά της, καὶ εἶχε ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ ὁμαδικοὺς τουφεκισμούς, ἢ πνιγμοὺς, σὰν κι' ἐκείνους ποὺ ἔκανε ὁ πολίτης Καρριὲρ στὴ Νάντη.

«Ο Νικόλας, καθὼς εἶδε τὴν ἄδελφοῦ του μὲ τὸν ἄγνωστο, πετάχτηκε.»

"Ο Νικόλας ὅμως ἦταν πολὺ πιὸ ψύχραιμος καὶ πιὸ γνωστικὸς ἀπ' τὴν ἀδελφή του, καὶ τῆς ἐξήγησε ὅτι δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεση νὰ θυσιάσῃ τὴ ζωή του ἄσκοπα, καὶ ὅτι ἐκεῖνο ποὺ ἔπρεπε πρῶτα νὰ κοιτάξουν, ἦταν τὸ πῶς νὰ βάλουν σὲ πράξη τὰ σχέδια τους καὶ νὰ σώσουν τὸ Δελφίνο.

—Μὰ κι' ἐγὼ αὐτὸ θέλω, φώναξε ἡ Νανέττα. Μὰ ἀπὸ τότε ποὺ μοῦ ἔκανες λόγο, γιὰ τὸ περίφημο σχέδιο σου, δὲν προχωρήσαμε οὔτε ἕνα βῆμα. Καὶ στὸ μεταξὺ τὸ δυστυχισμένο τὸ βασιλόπουλο θὰ πεθάνῃ!

—Μά, στὸ Θεό σου, Νανέττα, φώναξε ὁ Νικόλας ἐρεθισμένος, νομίζεις πὼς εἶναι τόσο εὔκολο νὰ βγάλῃς τὸ Δελφίνο ἀπ' τὴ φυλακή, ὅσο νὰ κάνῃς ἕνα ζευγάρι παπούτσια; Πρέπει νὰ τὰ μελετήσῃ κανεὶς ὅλα... νὰ τὰ βάλῃ κάτω...

—"Ελα τώρα, ἔκανε ἡ Νανέττα σηκώνοντας τοὺς ὤμους της, μοῦ τὰ λὲς ὅλ' αὐτὰ γιὰ νὰ μὲ κάνῃς νἄχω ὑπομονὴ ὥσπου νὰ πεθάνῃ ὁ Δελφίνος. "Αχ, ἂν τὸν ἔβλεπες καὶ σὺ κάθε μέρα, ἂν τὸν ἔβλεπες πόσο ἀδυνατίζει καὶ χλωμιάζει. Δὲ θὰ μοῦ ἔλεγες νὰ περιμένω. Μὰ ἐσύ, πρόσθεσε μὲ ἀγανάκτηση, ἐσὺ δὲν ἔχεις καρδιά!

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ βγῆκε ἔξω, χτυπώντας τὴν πόρτα, καὶ πῆγε νὰ ψωνίσῃ γιὰ τὸ βραδυνό τους γεῦμα. Μόλις εἶχε κάνει καμμιὰ εἰκοσαριὰ βήματα ὅταν, στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου, βρέθηκε ἀντιμέτωπη μὲ τὸ μυστηριώδη πελάτη τους, ποὺ φαινόταν σὰ νὰ τὴν περίμενε κι' ἔκανε μάλιστα μιὰ κίνηση σὰ νὰ ἤθελε νὰ τῆς κλείσῃ τὸ δρόμο.

"Η Νανέττα δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεση νὰ τὴ σταματήσουν στὴ μέση τοῦ δρόμου, καὶ μάλιστα ἔτσι στενοχωρημένη καθὼς ἦταν. Κοιτάζοντας λοιπὸν θαρρετὰ τὸν ἄγνωστο, φώναξε:

"Ε, γιὰ νὰ σοῦ πῶ, πολίτη, τί θέλεις πάλι; Κάνε μου τὴ χάρη νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ πάω στὴ δουλειά μου, καὶ σὺ τράβα τὸ δρόμο σου.

"Ο ἄγνωστος χαμογέλασε.

—Μικρούλα μου, εἶπε μὲ ἥμερη φωνή, ἄκουσέ με καὶ μὴν ἔχεις κανένα φόβο· δὲν εἶμαι κατάσκοπος, ὅπως νομίζεις. Τώρα ποὺ βρισκόμουν στὸ μαγαζί σας σ' ἄκουσα νὰ μιλᾶς γιὰ τὸ Δελφίνο καὶ νὰ δείχνῃς μεγάλο ἐνδιαφέρο γι' αὐτόν...

—"Ε, κι' ἔπειτα; Καὶ τί σᾶς ἐνδιαφέρει σᾶς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; τὸν ἔκοψε ἡ Νανέττα καὶ προσπάθησε καὶ πάλι νὰ ξεφύγῃ.

Μὰ ὁ ἄγνωστος τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὴ ρώτησε κοιτάζοντάς την κατάματα:

—Θέλεις νὰ μὲ βοηθήσῃς, νὰ ἐλευθερώσωμε τὸ μικρὸ Λουδοβίκο;

"Ακούγοντας τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ πρόταση ἡ Νανέττα ἄλλαξε στάση.

—Μὰ ποιὸς εἶσθε λοιπὸν σεῖς; ρώτησε κατάπληκτη.

—"Ενας ἀριστοκράτης ποὺ ἔμεινε στὸ Παρίσι, καὶ ζεῖ κρυμμένος καὶ μασκαρεμμένος, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

—"Α, ἔκανε ἡ Νανέττα κοιτάζοντας μὲ δυσπιστία τὸν συνομιλή της καὶ προ-

σπαθώντας νὰ μαντεύσῃ ἂν τῆς ἔλεγε τὴν ἀλήθεια.

—Ἂν θελήσῃς, μικρούλα, νὰ μὲ βοηθήσῃς, ἐξακολούθησε ὁ ἄγνωστος, θὰ σοῦ δώσω χρήματα πολλά... ὅσα θελήσῃς!

Ἡ Νανέττα ἔβαλε τὰ γέλια.

—Ὤ, εἶπε, δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα γιὰ νὰ κάνω αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἂν κατορθώσετε σεῖς νὰ σώσετε τὸν μικρὸ Καπέτο, ποὺ τὸν ἀγαπῶ ὅσο τὸν ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς, ὄχι μονάχα δὲν θέλω νὰ μοῦ δώσετε χρήματα, ἀλλὰ σᾶς δίνω κιόλας τὶς τρεῖς λίβρες ποὺ μάζεψα τὴν Κυριακὴ πουλώντας λουλούδια.

— Εὐγενικὴ καρδιά, ψιθύρισε ὁ ἄγνωστος συγκινημένος.

— Καὶ μὲ τί τρόπο θέλετε νὰ σᾶς βοηθήσω; ρώτησε ἡ Νανέττα.

— Νὰ μοῦ δανείσετε τὸ δελτίο ἐλευθέρας εἰσόδου ποὺ εἶδα στὸ μαγαζί σας.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

Ἐπιστρέφω ἀπὸ τὸ στούντιο, τὸ ἐργαστήρι τῆς κινηματογραφικῆς ἑταιρίας «Ἑλλὰς Φίλμ», ὅπου γυρίζουν τὴ «Στέλλα Βιολάντη». Δὲν εἶχα ἐπισκεφθεῖ ποτὲ τέτοιου εἴδους ἐγκατάσταση καὶ δὲν εἶχα ἰδέα πῶς γίνεται ἡ ἐργασία. Ἀπὸ περιγραφὲς μόνο καὶ πληροφορίες ποὺ διάβαζα στὰ περιοδικά, ἐνόμιζα πῶς τὸ εὐκολώτερο πρᾶγμα ἦταν τὸ γύρισμα ἑνὸς ἔργου, ἡ κατασκευὴ μιᾶς κινηματογραφικῆς ταινίας. Φτάνει, ἔλεγα, νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἔργο, τὸ σενάριο, οἱ ἠθοποιοὶ κι' ἕνας φωτογράφος, μὲ τὴν εἰδικὴ μηχανή, γιὰ νὰ τοὺς παίρνῃ τὴν ὥρα ποὺ παίζουν. Ἀλλὰ πόσο διαφέρει ἡ θεωρία ἀπὸ τὴν πράξη!

Ξέρετε λοιπὸν τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ παίζει τὸν πρῶτο ρόλο σ' ἕνα κινηματογραφικὸ ἐργαστήρι; Ὁ φωτισμός! Οἱ καλύτεροι ἠθοποιοί, ὁ ἱκανώτερος γυριστής, ὁ μεγαλοφυέστερος σκηνοθέτης κι' ἡ τελειότερη μηχανὴ δὲν κάνουν τίποτα, ἂν τὸ ἐργαστήρι—ἡ σκηνὴ νὰ ποδῶ ὅπου παίζουν οἱ ἠθοποιοί—δὲν φωτίζεται ὅσο πρέπει. Καὶ ξέρετε πόσο πρέπει νὰ φωτίζεται; Ὅσο θὰ φωτιζόταν κι' ἀπὸ τὸν ἥλιο τοῦ μεσημεριοῦ! Φαντασθῆτε λοιπὸν πόσα ἠλεκτρικὰ φῶτα πρέπει νἀνάβουνται καὶ τί ἔντασιν πρέπει νἔχουν, γιὰ νὰ κάνουν ἥλιο μέσα στὸ σκοτεινὸ χῶρο τοῦ ἐργαστηριοῦ!

Τὰ μάτια θαμπώνουνται, τὸ κεφάλι πονᾶ, κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἐργάζονται μέσα στὸ φωτισμένον χῶρο, κοντὰ στοὺς λαμπτῆρες καὶ στοὺς προβολεῖς, ζεσταίνουνται φοβερά. Μοῦ τὄλεγαν καὶ δὲν τὸ πίστευα, ὅσο στεκόμουν στὰ παρασκήνια.

Ἀλλὰ μιὰ στιγμὴ ποὺ θέλησαν νὰ φωτογραφήσουν, γιὰ ρεκλάμα, καὶ τὸν συγγραφέα, καὶ μπῆκα στὴ σκηνή, μοῦ φάνηκε πραγματικῶς πὼς ἤμουν μέσα σ' ἕνα φοῦρνο. «Κάμετε γρήγορα, τοὺς φώναξα, γιατὶ δὲν ἀντέχω!». Ἔκαμαν ὅσο γρήγορα μπόρεσαν, ἀλλὰ ἐγὼ τὸ ξέρω τί τράβηξα καὶ μὲ τί παραζάλη βγῆκα ἀπὸ τὸ φωτεινὸ καὶ φλογερὸ ἐκεῖνο λουτρό! Καὶ λυπήθηκα τοὺς καϊμένους τοὺς ἠθοποιούς. Νὰ ὑποφέρουν ἔτσι, νὰ ψήνουνται, νἀσφυκτιοῦν, καὶ νὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ πάίζουν, νὰ δοκιμάζουν, νὰ ἐπαναλαμβάνουν, νἀκοῦνε, νὰ προσέχουν, νὰ ἐργάζουνται τελοσπάντων! Πόσο φυσικὸ μοῦ φαινόταν, ὅταν ἔβλεπα κανένα νὰ κλαίῃ! Ἀλλὰ πόσο παράξενο, ὅταν ἔβλεπα κανέναν ἄλλο νὰ γελᾷ, ἐπειδὴ τὸ ἀπαιτοῦσε ὁ ρόλος του! Γελοῖον λοιπὸν καὶ στὸ μαρτύριο, στὴν κόλασιν;

Φυσικά, ὅλες οἱ σκηνὲς ἑνὸς κινηματογραφικοῦ ἔργου δὲν παίρνονται στὸ στούντιο. Πολλὲς παίρνονται κι' ἔξω, στὸ ὕπαιθρο, στὸ δρόμο, στὴν ἐξοχή, στὴ θάλασσα. Καὶ τότε ὁ ἥλιος, τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ, ἀντικατασταίνει τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα ἠλεκτρικὰ τῶν τετρακοσίων ἀμπέρ. Κι' ὅμως, οὔτε ἔξω, στὸ ὕπαιθρο, δὲν ὑποφέρουν λιγώτερο οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου. Πολλὲς φορὲς ὑποχρεώνουνται νὰ τρέξουν, νὰ πηδήσουν, νὰ γκρεμιστοῦν, νὰ σκαρφαλώσουν σὲ κατάρτι, νἀνεβοκατεβοῦν ἀνεμόσκαλα, νὰ περάσουν μέσ' ἀπὸ φλόγες, νὰ κολυμπήσουν μὲ φορτούνα, νὰ καβαλλίσουν ἀτίθασσο ἄλογο, κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα νὰ κάμουν κουραστικὰ κι' ἐπικίνδυνα. Μοῦ διηγήθηκαν μάλιστα τὸ περιστατικὸ μιᾶς νέας πρωταγωνίστριας τῆς ὀθόνης, ποὺ κάποτε,—στὸ Χόλλυγουντ νομίζω—σὲ μιὰ ψευτοπυρκαϊά, τὴν κατάβρεξαν ἀληθινώτατα μὲ τὴν ἀντλία, χειμῶνα καιρό, πρᾶγμα ποὺ τῆς στοίχισε μιὰ πνευμονία καὶ ποὺ μποροῦσε νὰ τῆς στοιχίσῃ καὶ τὴ ζωή. Ὡρισμένως ἡ ἐργασία τοῦ ἠθοποιοῦ τῆς σκηνῆς δὲν εἶναι τόσο βαρεὰ ὅσο τοῦ ἠθοποιοῦ τῆς ὀθόνης. Καὶ τώρα ποὺ τὴν εἶδα ἀπὸ κοντά,—σ' ἕνα μέρος της τουλάχιστο—δὲν μακαρίζω καθόλου τοὺς νέους καὶ τὶς νέες ποὺ ὀνειροπολοῦν νὰ γίνουν κινηματογραφικοὶ ἀστέρες, ἔστω κι' ἂν ἔχουν τὰ προσόντα νὰ τὸ καταφέρουν. Πολὺ δύσκολο ἐπάγγελμα διαλέγουν! Βέβαια, σὲ μιὰ ἐπιτυχία, ἀποζημιώνουν ἡ δόξα κι' ὁ πλοῦτος. Κάποτε ὅμως ἡ μεγάλη ἐπιτυχία ἀργεῖ, καὶ κάποτε δὲν ἔρχεται καθόλου...

Στὴ «Στέλλα Βιολάντη» παίζουν ἐκτάκτως μερικοὶ γνωστοὶ ἠθοποιοί, ποὺ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τέχνη τους, ἔχουν καὶ μεγάλη φωτογένεια: ἡ δ. Ἑλένη Παπαδάκη (Στέλλα), ὁ κ. Ἀθ. Μαρτικος (Βιολάντης), ἡ κυρία Μαρίκου (θεία Νιόνα), ἡ δ. Παυλογιάννη (Βιολάνταινα), ὁ κ. Νέζερ (Νταντῆς). Ἀλλὰ παίζουν καὶ μερικοὶ ἄγνωστοι, πρωτόβγαλτοι, ποὺ δοκιμάσθηκαν καὶ κρίθηκαν ἱκανοί. Π: χ: ἕνας νέος—δὲν θυμοῦμαι τώρα πῶς τὸν λένε—ποὺ κάνει τὸν Χρηστάκη. Ὁ διευθυντὴς τῆς ἑταιρείας τὸν εἶδε κατὰ τύχη μιὰ μέρα σ' ἕνα φωτογραφεῖο Καὶ τοῦκαμε τόση ἐντύπωση ἡ ὀμορφιά του κι' ἡ χάρη του, ὥστε ἀμέσως τοῦ ἐπρότεινε νὰ τὸν δοκιμάσῃ. Ὁ νέος δέχθηκε μὲ μεγάλη χαρά, ἡ δοκιμὴ ἔγινε, πέτυχε, κι' ὁ Χρηστάκης, ποὺ ἦταν ἀρκετὰ δύσκολο νὰ βρεθῇ, βρέθηκε.

Ἔτσι ἀρχίζουν οἱ περισσότεροι τὸ στάδιο τους στὸν κινηματογράφο. Καὶ μερικοὶ γίνονται γρήγορα ἀστέρες. Γιατὶ δὲν χρειάζονται καὶ πολλὰ ἐπίκτητα ἐφόδια γι' αὐτὸ τὸ στάδιο· μόνο φυσικά: ὀμορφιά, χάρη, ἔκφραση προσώπου, εὐκινησία, φωτογένεια. Τὰ λίγα ποὺ χρειάζονται, μαθαίνουνται εὔκολα, τουλάχιστο γιὰ τὸν βουβὸ κινηματογράφο, ὅπου ὁ ἠθοποιὸς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ φωνή, ἄρθρωση, καὶ νὰ ξέρῃ νὰ μιλῇ φυσικά. Καθόλου ἀπίθανο λοιπόν, ὁ ἄγνωστος νέος ποὺ κάνει τώρα τὸ Χρηστάκη στὴ «Στέλλα Βιολάντη», νὰ γίνῃ αὔριο πασίγνωστος. Κι' ὅμως! ὅσο συλλογιέμαι τὸν ἠλεκτρικὸ φοῦρνο, ὅπου θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζεται, δὲν τὸν μακαρίζω καθόλου, οὔτε αὐτόν!..

Αὐτὰ γιὰ σήμερα. Καμμιὰν ἄλλη μέρα θὰ σᾶς πῶ περισσότερα γιὰ τὸ στούντιο καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω καλύτερα πῶς γίνεται μιὰ ταινία, γιατὶ πραγματικῶς εἶναι κάτι περίεργο.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

Η ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΑΡΗ

Ἡ βουλὴ τῶν Ψαριανῶν

Νεραΐδες, λές, τοὺς ἔχουν πάρει τὴ μιλιά,
κι' ἔτσι βουβοί, ὁ ἕνας τὸν ἄλλονε κοιτάζει...
Σπαθιὰ οἱ ματιές! σφιχτὰ τὰ φρύδια τὰ δασιά!
Κάθε ἄλλο, ναί! μὰ τὸ μπουρλότο τοὺς τρομάζει.

Ὁ Κανάρης

Νὰ πάλι! ὀρθώνει τὸ λιγνό του τὸ κορμί
Ὁ Κωστοντής· Κι' ἐνῶ ἡ ματιά του χάμω βλέπει,
ἠτυχα λέει: «Ἀρχόντοι, τούτη τὴν τιμή,
θαρρῶ, νὰ μοῦ τὴν μπιστεύτῆτε ἐμένα πρέπει...»

Στὸ πόδι ὅλη ἡ βουλὴ κι' ἀντίλογος κανείς.
Χαιρετᾶει ὅλους ταπεινὰ ὁ Κανάρης,
καὶ μέσ' στὴν ἐκκλησιά, πιστός προσκυνητής,
δέεται θερμὰ στὴς Ἅγιας τὴ χρυσὴ εἰκόνα Χάρις...

Τὸ κάψιμο

Ἔφυγε τὸ μπουρλότο. Ἡ τύχα σκοτεινή...
Κι' ἐνῶ οἱ ψυχὲς τῶν Ψαριανῶν ὧρες στὰ στήθια
σφίγγονταν, ξάφνω ἀστράφτει ἀλάργα ἡ Ἀνατολή,
κι' ὅλοι σταυροκοπιοῦνται: «Νάναι ἀλήθεια!..»

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΑΜΟΝΗ

Κάτι προσμένω τ' ὁμορφο
ἄχ, ποιός θὰ μοῦ τὸ φέρῃ;
Οἱ χρυσορόδινες αὐγές;
τὰ πλάνα δειλινά;
Ἢ κάποια νύχτα μαγική,
τὸ φλύαρο ἀγέρι,
Ποὺ κατεβαίνει γρήγορο
ἀπ' τὰ ψηλὰ βουνά;

Σὲ χιονισμένες κορυφές,
σὲ ἔλατα, σὲ δάση
Θὲ νὰ τὸ βρῶ, καὶ στὴ γλυκειὰ
τοῦ πεύκου μυρωδιά;
Ἢ σὲ γαλάζιο, βουερὸ
λιόλουστο ἀκροθαλάσσι,
Ποὺ παίζουνε ξυπόλυτα
τὰ ξένοιαστα παιδιά;

Θὰ τὸ γυρεύω ἀπὸ παντοῦ
μ' ἀπ' τὶς χαρὲς τοῦ κόσμου
Νοιώθω πὼς θἄρθῃ—ὄνειρα,
ἐλπίδες μακρυνές'—
Χρόνια ὥστόσο πέρασαν,
καὶ ἡ ψυχή μου ἐντός μου,
«Θἄρθῃ» ἀκούει νὰ τῆς λὲν
οἱ μυστικὲς φωνές...

Περιπλοκάς

Ο ΚΟΥΜΟΥΡΗΣ

Πάνε δέκα μέρες τώρα ποὺ ὁ Κουμούρης τὸ γέρικο βῶδι μας, δὲν ἦταν στὰ καλά του· ὁ πατέρας μου τὸ εἶχε παρατηρήσει κι' ἦταν ἀνήσυχος.

— Πάει, ἔδωσε πίσω πιὰ ὁ γέρος μας, ἔλεγε, καὶ γιὰ ν' ἀγοράσω ἄλλο, θὰ μοῦ στοιχίσῃ πολλά.

Κι' ἀλήθεια, ὁ Κουμούρης τώρα τελευταῖα εἶχε χάσει κάθε ὄρεξη γιὰ δουλειά. Τὸ πρωΐ πιὰ δὲν ἀκούγαμε τὸ χαρούμενο μούγκρισμά του σὰν πρῶτα. Στὸ ὄργωμα κουραζόταν γρήγορα, καὶ τὰ βράδυα, σὰν γυρίζοντας ἀπ τὴ δουλειὰ στεκόταν στὸ μικρὸ πηγάδι τοῦ χωριοῦ νὰ τὸν ποτίσῃ ὁ πατέρας μου, δὲν ἔδειχνε ἀπειλητικὰ τὰ κέρατά του σ' ἄλλα βῶδια καὶ πρὸ παντὸς στὸν Καραγκιόζη τοῦ κὺρ-Βόμβα, ποὺ ἄλλη φορὰ τὸν ἀλάλιαζε στὶς κουτουλιές. Αὐτὸ ὅμως δὲ θὰ πῇ πὼς τοῦμπαινε ὁ καθένας στὴ μύτη: κοντὰ τοὺ τὸν παραστεκόταν ὁ Ψαρῆς, τ' ἄλλο μας βῶδι, σὰ στοργικὴ μάννα.

Στὸ ὄργωμα προσπαθοῦσε νὰ σέρνῃ ὅσο μποροῦσε αὐτὸς δυνατότερα τ' ἀλέτρι. Στὸ πότισμα ἄφινε τὸν Κουμούρη νὰ πίνῃ πρῶτος, χαϊδεύοντάς του μὲ τὴ γλῶσσα τὸ κεφάλι.

Στὰ μεγάλα μάτια τοῦ Κουμούρη μας ἔβλεπε τώρα κανεὶς τὰ παράπονο. Κοιτοῦσε πέρα πέρα τοὺς ὀργωμένους κάμπους, τὰ σπαρτά, τὰ μικρὰ μοσχαράκια ποὺ παίζαν στὸ λιβάδι, κι' ἕνας ἀναστεναγμός, ἕνα πικρὸ μούγκρισμα ἔβγαινε μέσα ἀπ' τὸ βασανισμένο κορμί του.

Ὅσο τὸν ἔβλεπα, μοῦ ραγιζόταν ἡ καρδιά. Τὸν θυμόμουν ἀκόμα ἀπὸ μικρὸ δαμαλάκι ποὺ τὸχε φέρει ὁ πατέρας μου, κι' ἐγώ, πιτσιρίκος τότε, τοῦ στόλιζα μὲ κορδελίτσες τὰ κέρατα, τὸ πότιζα καὶ τὸ πήγαινα στὴ Μικρὴ Λίμνο, ἕνα μεγάλο βοσκοτόπι, ἀφίνοντάς το ἐκεῖ ὡς νὰ δυναμώσῃ. Τόσα χρόνια τώρα μᾶς δούλεψε ὑπομονητικά, σέρνοντας πότε τ' ἀλέτρι καὶ πότε τὴν τροκάνα. Τώρα πιὰ ἔπρεπε νὰ ξεκουραστῇ. Ὁ πατέρας μου ἔπαιρνε ἕνα ἄλλο βῶδι μὲ τὸ νοίκι, ὡς νὰ τελειώσῃ ὁ καιρὸς τοῦ ὀργώματος.

Ὁ Κουμούρης μέρα μὲ τὴν ἡμέρα χειροτέρευε. Ἕνα πρωΐ ποὺ πῆγα νὰ τὸν ταΐσω κάτω στ' ἀχούρι, τὸν βρῆκα ξαπλωμένο φαρδὺ πλατὺ χάμου ν' ἀγκομαχᾷ, ἐνῶ ἀπὸ πάνω του στεκόταν ὁ Ψαρῆς μὲ κατεβασμένο τὸ κεφάλι. Ἔσκυψα καὶ τὸν χαϊδεψα. Στήλωσε τὰ μάτια του πάνω μου. Ὤ! κείνη τὴν ὥρα ἦταν μιὰ ψυχὴ ποὺ παράδερνε μὲ τὸ χάρο, μιὰ ψυχὴ ὑπομονητικιὰ ποὺ καθρεφτιζόταν μέσα στὰ μεγάλα του μάτια.

— Μάννα, ἔμάννα! φώναξα μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή, ὁ Κουμούρης δὲν εἶναι καλά, θὰ ψοφήσῃ!

— Ζωὴ σὲ λόγου σου, ἔκανε ἀπὸ πάνω ὁ θεῖος μου Δημητρὸς ποὺ ἔλαχε κείνη τὴν ὥρα ἐκεῖ.

Ἡ μάννα μου κι' ἡ ἀδελφή μου κατέβηκαν κάτω καὶ σὲ λίγο ἔφτασε ὁ πατέρας μου καὶ δυὸ τρεῖς φίλοι μου. Ἕνα βῶδι ἦταν, κι' ὅμως ἂν ἔβλεπε κανεὶς τὴ θλίψη ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη σ' ὅλων μας τὰ πρόσωπα, θἄλεγε πὼς ἦταν γιὰ νὰ χάσουμε κανένα δικό μας. Ὁ Κουμούρης σὲ λίγο ξευγύχησε, καὶ τὰ δυὸ μεγάλα του μάτια καρφώθηκαν πάνω στὸ Ψαρρή, τὸ μοναδικό του φίλο, ποὺ στεκόταν ἀπὸ πάνω του, χαϊδεύοντάς του μὲ τὴ γλῶσσα τὸ κεφάλι, λὲς κι' ἤθελε νὰ τὸν ξυπνήσῃ νὰ πάνε νὰ ὀργώσουν σὰν καὶ πρῶτα μαζί.

Δεροναύτης

Η ΤΡΕΛΛΗ ΜΑΝΝΑ

Ἦταν ἀρκετὴ ὥρα ποὺ ὁ χλωμὸς ἥλιος εἶχε δύσει, κι' ἡ νύχτα ἄρχισε νὰ ἁπλώνῃ τὸ σκοτεινό της πέπλο Ἠσυχία μεγάλη βασιλεύει στὴν ἔρημη ἀκρογιαλιὰ ἑνὸς μικροῦ νησιοῦ. Μόνο τὰ κύματα μὲ τὸ γλυκό τους κρότο τραζοῦν τὴ σιωπή.

Ξάφνου, μέσα ἀπ' τοὺς ψηλοὺς κι' ἀπόκρημνους βράχους, προβάλλει μιὰ ἀνθρώπινη σκιά, μιὰ γυναίκα, ποὺ τὸ ρυτιδωμένο της πρόσωπο, τὰ ἁπλανῆ της μάτια καὶ τ' ἀνακατεμένα της μαλλιὰ δίνουν μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς δυστυχίας

Εἶναι ἡ τρελλὴ μάννα. Μ'αὐτὸ τ' ὄνομα τὴν ξέρουν ὅλοι στὸ νησί. Εἶναι μιὰ δυστυχισμένη, ποὺ ἡ πικροκυματοῦσα τῆς πῆρε μαζὶ τὰ δυὸ της παιδιά, τοὺς λεβέντες της, τὴ χαρά της, τὴν εὐτυχία της. Κι' ἔρχεται τώρα μὲ τὸ σβυσμένο της μυαλὸ νὰ τὴν καταραστῇ. Σφίγγει ἀπειλητικὰ τὸ λιγνό της χέρι καὶ μὲ φωνὴ βραχνὴ βραχνὴ ἀρχίζει καὶ λέει.

Μὰ εἶναι τόσα ἐκεῖνα ποὺ τῆς λέει, ὥστε ἡ περήφανη θάλασσα θυμώνει καὶ στέλνει ἕνα θεόρατο κῦμα, ποὺ παρασύρει τὴν τρελλὴ μαζὶ μὲ λίγα βότσαλα, γιὰ νὰ πάῃ τὸ κουρασμένο της κορμὶ κοντὰ στὰ κορμιὰ τῶν παιδιῶν της. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ καμπάνα τοῦ νησιοῦ χτυπάει πένθιμα καὶ θαρρεῖς πὼς θρηνεῖ τὴν ἄμοιρη τρελλή.

Ἀνθισμένη Λυγαριά

Ο ΓΕΡΟ-ΖΗΤΙΑΝΟΣ

Ἦταν μιὰ κρύα χειμωνιάτικη μέρα, ἐκεῖνα τὰ Χριστούγεννα Ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὸ πρωΐ εἶχε σκεπασθεῖ μὲ πελώρια μαῦρα σύννεφα, ποὺ ὁ κρύος βοριὰς δὲν τ' ἄφηνε ν' ἀναλυθοῦν σὲ βροχή. Γιατὶ ἄραγε αὐτὴ ἡ μελαγχολία τῆς φύσης, σήμερα ποὺ ἡ ἀνθρωπότης δέχεται τὸ Σωτήρα της;..

Πάνε ὧρες ποὺ βαθὺ σκοτάδι σκεπάζει τὴ γῆ. Τυλιγμένος στὸ βαρύ μου παλτὸ καὶ μὲ κουκουλωμένο τὸ λαιμὸ μὲ τὸ ξεστό μου κασκόλ, πῆρα χαρούμενος τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἐκκλησιά. Ἔξω μιὰ ἀσυνήθιστη κίνηση ἐπικρατοῦσε. Ὅλοι πήγαιναν στὴν ἐκκλησιὰ κι' ὁ μεγάλος δρόμος ποὺ μᾶς ὁδηγοῦσε ἐκεῖ, ἔμοιαζε μὲ τὶς ποικιλόχρωμες γυναικείες φορεσιὲς σὰν ἀνθόσπαρτο λειβάδι.

Περπάταγα σιγὰ πηγαίνοντας στὴν ἐκκλησιὰ καὶ παρατηροῦσα μ' εὐχαρίστηση τὴ ζωηρότητα ποὺ ἐπικρατοῦσε, ἂν καὶ ἡ ὥρα ἦταν ἀρκετὰ περασμένη. Σάρνου τὰ μάτια μου πέσανε σ' ἕνα γέρο, ποὺ μ' ἁπλωμένο τό κοκαλιασμένο του χέρι, ζήταγε ἐλεημοσύνη, ἐνῶ μὲ τ' ἄλλο προσπαθοῦσε νὰ τυλιχτεῖ στὰ κουρέλια του καὶ νὰ προφυλαχτῇ ἀπὸ τὸ τσουχτερὸ κρύο. Στὸ βαθειὰ ρυτιδωμένο πρόσωπό του ἦταν χαραγμένη ἡ προσπάθειά του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ κάποια μεγάλη χαρὰ ἢ λύπη. Μὲ τὸ ἁπλανές του βλέμμα πρὸς τὴν ἐκκλησιὰ φαινόταν σὰν κάτι νὰ περίμενε νὰ δῇ ἢ ν' ἀκούσῃ. Τὰ γέρικα γόνατά του τρέμανε, λὲς καὶ θὰ λυγοῦσαν στὸ βάρος τῶν χρόνων καὶ τῶν πόνων του.

Τὸν κοίταξα γιὰ λίγη ὥρα συλλογισμένος. Προχώρησα καὶ τοῦβαλα κάτι στὸ χέρι. Μ' εὐχαρίστησε μὲ χίλιες εὐχὲς κι' ἡ φωνή του μαρτυροῦσε τὴν πάλη ποὺ γινότανε μέσα του.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ὁ χαριμόσυνος ἦχος ἀπὸ τὶς καμπάνες γιὰ τὴ γέννηση τοῦ Σωτῆρα. Κι' εἶδα τότε τὸ γεροζητιάνο νὰ κάνῃ μὲ τὸ ξερακιανό του χέρι τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ἐνῶ δάκρυα πικρὰ πλημμύριζαν τὰ ὁλογάλανα μάτια του, ποὺ ὁ χρόνος δὲ μπόρεσε νὰ τοὺς σβύσῃ τὴ λάμψη τους.

Βαθιὰ συγκινημένος ἀπὸ τὴ σκηνὴ αὐτή, τὸν ἀποχαιρέτησα κι' ἐξακολούθησα μὲ γρήγορο βῆμα τὸ δρόμο μου, γιατ' εἶχα ἀργήσει. Δὲν ἀπάντησε στὸ χαιρετισμό μου, ποὺ βέβαια δὲν τὸν ἄκουσε, γιατὶ ἡ σκέψη του μακριὰ πετοῦσε.

Ἀλήθεια γέρο ζητιάνε, τί νὰ θυμήθηκες κείνη τὴ στιγμὴ καὶ σέπτισε τέτοιο παράπονο; Τί ἄραγε σέκανε νὰ βρέξῃς τὰ ρυτιδωμένα μάγουλά σου μὲ κρυσταλλένια ὁλόθερμα δάκρυα;..

Ἀκούρδιστο Ρολόϊ

ΓΙΑΓΙΑ

Γιαγιά, σὲ θυμοῦμαι ἀκόμη καὶ θαρρῶ πὼς τὸ σεβαστὸ κεφάλι σου κουνιέται ρυθμικὰ στὴ διήγηση τοῦ παραμυθιοῦ σου ἢ τῆς ἱστορίας ἑνὸς κακοῦ κοριτσιοῦ, ποὺ σ' ἄρεσε τόσο συχνὰ νὰ μοῦ λές, καὶ μοῦ φαίνεται πὼς σ' ἀκούω νὰ μοῦ ψιθυρίζῃς σιγά:

—Ἐγγονούλα μου χρυσή, σ'ἄρεσε αὐτὸ τὸ παραμύθι; μὰ ἄκου, χρυσό μου, σὲ συμβουλεύω ποτὲ νὰ μὴ μοιάσῃς αὐτὸ τὸ κακὸ κορίτσι.

Θυμᾶσαι ἄραγε, γιαγιάκα μου, τὰ ὡραῖα βράδυα, ποὺ περνούσαμε κοντὰ στὸ τζάκι, ὅταν ὁ βοριὰς λυσσοῦσε ἔξω; τὸ τζάκι ἐβούιζε πρόσχαρα καὶ τὸ χιόνι εἶχε σκεπάσει τοὺς δρόμους, τὰ κεραμίδια καὶ τὰ δέντρα· τὰ θυμᾶσαι ὅλ' αὐτά, γιαγιάκα μου, ἢ ὁ κρύος τάφος σου σ' ἔκαμε νὰ τὰ ξεχάσῃς;

Γιαγιά, μ' ἀκοῦς ἀπ' τὸν οὐρανό, ὅταν τὰ βράδυ λέω τὰ παραμύθια, ποὺ μοῦλεγες μιὰ φορά, στὰ μικρά μου ἀδελφάκια; Στὸ τέλος πάντα γυρνῶ, κοιτῶ τὴ φωτογραφία σου κι' ἕνα δάκρυ κυλᾷ ἀργὰ-ἀργὰ στὰ μάγουλό μου. Πόσο θἄθελα, χρυσή μου γιαγιάκα, ν' ἀγαπηθῶ κι' ἐγὼ κάποτε ἀπὸ τὰ ἐγγονάκια μου, ὅπως σ' ἀγάπησα ἐγώ...

Ἑστιάς

ΝΥΧΤΕΣ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Εἶναι ἄπειρη ἡ γοητεία τοῦ κήπου, ὅταν ἡ νύχτα ἁπαλὰ μὲ τὰ πέπλα της σκεπάσῃ κάθε δέντρο, κάθε λουλούδι. Ἐγὼ νομίζω πὼς τότε πραγματικὰ ζοῦν τὰ λουλούδια. Τὴ νύχτα, κρυμμένες ἀπὸ κάθε μάτι, οἱ ψυχές τους ξανοίγονται, ξεδιπλώνονται καὶ ζοῦν στὸν δικό τους θεῖο, ὀνειρεμένο κόσμο.

Μ' ἀρέσει τὸ βράδυ νὰ κάθομαι στὸν κῆπο μὲ τὰ μάτια ὁλάνοιχτα, βυθισμένα στὶς ὀρατὲς γιὰ μένα ψυχὲς τῶν λουλουδιῶν, καὶ νὰ παρακολουθῶ τὶς κινήσεις τους.

Σὰν ὁ ἥλιος μαζέψῃ τ' ἄπειρα μάτια του—τὶς ἀχτίδες—ποὺ πιεστικὰ ἐξετάζουν τὸ κάθε τι, καὶ φύγῃ, οἱ ψυχές, ποὺ κρύβονται στὰ τρίσβαθα τῶν λουλουδιῶν, βρίσκουν τὴν ἐλευθερία τους. Καὶ τότε τὶς βλέπω. Γλυστροῦν ἀνάλαφρα ὅλες σεῖ μέση τοῦ κήπου καὶ—θὰ τὸ πιστέψετε;—νομίζω πὼς ἀκούω ὅ,τι λένε.

Εἶναι βραδυές, ποὺ θρηνοῦν μ' ἀτέλειωτο σιγανὸ κλάμα, ποὺ διαπερνάει τὴν ὕπαρξή σου κι' αὐθόρμητα τὰ δάκρυα τρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια σου,

Μέσα στὸ κλάμα ἀκούγονται κατάρες γιὰ τ' ἀσπλαγχνο χέρι, ποὺ πρωΐ-πρωΐ ἤρθε καὶ θέρισε ὅλα τὰ ρόδα: Γιὰ τὸν σκληρὸ βοριὰ ποὺ σκόρπισε ὅλα τ' ἄνθη τῆς ἀμυγδαλιᾶς. Ξεχνιώνται στὸν ἀτέλειωτο, ὀδυνηρὸ τους θρῆνο ὡς τὴν αὐγή, καὶ τότε, γυρνώντας στὰ σώματά τους, ἀφήνουν τὰ στερνά τους δάκρυα πάνω στὰ φύλλα τους. Καὶ βλέπουμε τὸ πρωΐ τὴ δροσούλα . . .

Εἶναι ὅμως πάλι βραδυές, ποὺ τραγούδια χαρωπὰ ἀκούω, τραγούδια ποὺ στὴν ψυχή μου σκορποῦν μιὰ ξέχωρη, ἀνέκφραστη χαρά. Γλυκὰ ὑμνοῦν κ' εὐχαριστοῦν τὸν Πλάστη γιὰ τὸ θησαυρὸ ποὺ τοὺς ἔρριξε — τὴ βροχή — καὶ ξέπλυνε τὰ λούλουδα ἐξωτερικὰ ἀπὸ τὶς λέρες ποὺ ἡ ζωὴ φορτώνει. Στήλωσαν καμαρωτὰ τὰ κλωνιά τους καὶ μαζί τους σηκώθηκε κ' ἡ λυτισμένη τους ψυχή. Εὐχαριστοῦν τὴν κόρη, ποὺ ἄπαλα κ' ἀνώδυνα ξεριζωσε ὅλους τοὺς ὑπόγειους ἐχθρούς, ποὺ τὰ σώματά τους εἶχαν περιζώσει. Ἡ χαρὰ τὰ ξανανοιάτει καὶ γελοῦν, γελοῦν εὐτυχισμένα. Ἔτσι τὸ πρωΐ βλέπουμε ἕνα πλῆθος μπουμπούκια ἀνοιγμένα. Οἱ ψυχές λές κ' ἐξακολουθοῦν τὸ γέλιο τους ἀκόμα.

Ὦ! εἶναι τόση ἡ γοητεία, ποὺ τὴ νύχτα ὁ κῆπος κρύβει . . .

Ἰζόλδη

ΜΑΤΑΙΟΣ ΠΟΘΟΣ

— Θέλω, μαμμάκα μου νὰ δῶ τ' ἀγγελούδια.

Εἶχε ἀκούσει ὁ μικρούλης, πώς μακριά, σ' ἄλλους κόσμους, ζοῦνε παιδιὰ ξωθμάλλα, ποὺ εἶχαν στοὺς ὤμους τους φτερά, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ τρέχουν γοργὰ στὴν προσταγὴ τοῦ μεγάλου τους Κυρίου. Καὶ τοῦ γεννήθηκε ὁ πόθος νὰ τὰ δῆ.

Τοῦ κάκου ἡ δύστυχη μανούλα του τ' ὁδηγοῦσε σὲ κήπους, ποὺ τὰ τριαντάφυλλα ἄνθιζαν, πλούσια σὲ ὥρα καὶ σὲ χρώματα, λευκά, κόκκινα, ἀχνορόδινα, ὠχροέλευκα. Σὲ κάμπους, ποὺ οἱ παπαροῦνες σκέπαζαν μὲ τὴν πορφύρα τους τὴ ματωμένη σὲ χωράφια, ποὺ σκέπαζαν οἱ νάρκισσοι κι' ἡ γαλάζια θάλασσα τῶν ζουμπουλιῶν. Τὸ παιδὶ ξεχνιόταν μιὰ στιγμὴ κι' ὕστερα πάλι ξανόρχιζε :

— Θέλω, μαμμάκα μου, νὰ δῶ τ' ἀγγελούδια !

Κι' ὁ ἀνεκπλήρωτος πόθος ἔσβυνε τὰ ρόδα ἀπὸ τὰ μάγουλα καὶ θάμπωνε τὴ λαμπράδα τῶν ματιῶν. Κι' ὁ μικρούλης ἔπεσε στὸ κρεβάτι. Ἐρόδισαν τὰ μάγουλά του πάλι κι' ἔλαμψαν τὰ μάτια του ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ τὴ φλόγα.

Κι' ἡ μάννα του ἡ φτωχή, ποὺ ἄλλο στὸν κόσμο δὲν εἶχε ἀπ' αὐτόν, παράστεκε στὸ προσκεφάλι του. Μαστυρικὲς οἱ νύχτες καὶ γιὰ κείνη καὶ γιὰ τὸ μικρούλη, ποὺ χαροπάλευε. Ποτὲ δὲ μιλοῦσε. Κάποτε μόνο, ἡ φωνή του ἔβγαιτε ἀχνή.

—Τ' ἀγγελούδια, μαμμάκα μου, τ' ἀγγελούδια !

Κι' ἐκείνη τὸ φιλοῦσε σὰν τρελλή. Μὰ ἔνοιωθε πὼς τὰ φιλιά της ἔκαιγαν σὰν τὴ φωτιὰ καὶ μοναχὰ μεγάλωναν τὴ φλόγα τοῦ παιδιοῦ.

Ἕνα βράδυ, ἄνθισε πάλι τὸ χαμόγελο στὰ χείλη τοῦ παιδιοῦ, κι' ἡ φωνή του ἀκούστηκε ἀχνὴ μὰ θριαμβευτική.

— Τ' ἀγγελούδια, μαμμάκα μου, τ' ἀγγελούδια !

Κι' ἡ γλύκα τῆς φωνῆς καὶ τὸ χαμόγελο γέμισαν ἐλπίδα τὴν καρδιά της. Ἴσως τὸ θαῦμα θὰ γινόταν ! . .

Κάποια στιγμή, χωρὶς κι' αὐτὴ νὰ νοιώση πῶς, κλείστηκαν τὰ μάτια της. Ὀνειρεύθηκε πὼς βρισκόταν σὲ περιβόλι ἀπέραντο, γεμάτο κυπαρίσσια. Κι' αὐτὴ κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα μικρούλι καὶ τὸ φύτευε.

Ἀναταράχτηκε κι' ἄνοιξε τὰ μάτια κι' ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸ παιδί. Τ' ἀντίκρυσε ἀσάλευτο, ὠχρό, μὲ παγωμένα τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια, χωρὶς πνοή. Ἔγειρε πάνω του σὰν τρελλὴ καὶ τὸ φιλοῦσε μανιασμένα. Μ' ἀλίμονο! Κι' ἡ ἴδια τόνοιωθε πὼς τὰ φιλιά της δὲν ἤταν πιὰ φωτιὰ καὶ δὲν ἐζέσταιναν τὸ ἄψυχο κορμάκι.

Νέλλη

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΓΕΝΕΙΑ

Ὁ Κόμης τοῦ Σουασόν εἶχε κόκκινα γένεια. Μιὰ μέρα ἔκανε τὸν περίπατό του στὸν κῆπο, ποὺ μὲ τὸν βασιλέα Ἐρρίκο IV ποὺ εἶχε πάει νὸ τὸν ἐπισκεφθῆ. Ἔβαφνα, βλέποντας τὸν κηπουρό του ποὺ ἦταν σπανός, καὶ θέλοντας γ' ἀστειευθῆ, τοῦ λέει :

— Πῶς γίνεται νὰ μὴν ἔχῃς γένεια, Λουκιανέ ;

Ὁ ἔξυπνος κηπουρὸς τοῦ ἀπάντησε :

—Ἐξοχώτατε, τὴ μέρα ποὺ ὁ Θεὸς μοίραζε τὶς γενειάδες, ἔφθασα πολὺ ἀργὰ καὶ δὲν εἶχαν μείνει παρὰ κόκκινες. Λοιπὸν προτίμησα νὰ μὴν ἔχω καθόλου παρὰ νὰ πάρω μιὰ μὲ τόσο ἀσχημο χρῶμα.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) *Λορέττα*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Τοτὸς παιζει μ' ἕνα καρτόνι δεμένο μ' ἕνα σπάγγο.

—Τί κάνεις ἐκεῖ ; τοῦ λέει ἡ μαμμά του.

— Μαμμά, ἀνακάλυψα ἕνα βαρόμετρο.

Ἡ μαμμὰ γελᾶ, ἀλλὰ ὁ Τοτὸς ἐξακολουθεῖ :

— Ναί, μαμμά, τὸ κρεμῶ ἔξω, κι' ὅταν εἶναι βρεμένο, θὰ πῆ πὼς ἔχουμε βροχή. Ὅταν ὅμως εἶναι στεγνό, θὰ πεῖ πὼς ἔχουμε καλοκαιριό.

Γεώργιος Ἀβέρωφ

* * *

Ρωτοῦν τὸ Σαρδανάπαλο :

— Τέτοιον καιρό, μ' αὐτὸ τὸ κρύο, πᾶς γιὰ μπάνιο ;

Σαρδανάπαλος.— Μὰ δὲ βλέπεις, ὅτι τὸ μαγιό μου εἶναι μάλλινο ;

Κυρὰ Φροσύνη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 17 Μαρτίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω. Ζυγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῆ ὁποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

Ὁ σεβαστός μου φίλος καὶ παλαιὸς συνεργάτης κ. Ἰακ. Χ. Δραγάτσης ἀναγγέλλει τὴν ἔκδοση ἑνὸς ἐθνικοῦ πράγματι βιβλίου, ποὺ θὰ περιέχει : Τὸν λόγο του στὸ μνημόσυνο τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου· γνώμες ξένων κ' Ἑλλήνων γιὰ τὴν Ἑλλάδα· τὸ «Ἐθνικὸν πιστεύω» τοῦ Μ. Θ. Χαιρέτη. Τιμᾶται δρ. 10, καὶ γιὰ μαθητὰς δρ. 8. Σᾶς τὸ συσταίνω.

Νὰ μοῦ γράψῃς, *Σταράτη*, ὅσο συχνὰ θέλεις καὶ νὰ μὴ σοῦ περνοῦν τόσο παράξενες ἰδέες . . . Εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ ἐφρόντισες γιὰ τὴν ἀναμνέωση τῆς φίλης μου ποὺ πανταρεύθηκε, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ τῆς διαβάσῃς τὶς μητρικές μου εὐχές.— Εἶχαι ἁπλοῖ ἀγοραστά, οἱ δὲ ἀγοραστὰ μποροῦν μόνο νὰ λαβαίνουν μέρος στοὺς Διαγωνισμοὺς, πληρώνοντες τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς ποὺ ὁρίζεται κάθε φορὰ στὴν προκήρυξη ἢ στὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ. Δικαίωμα σὲ φευδώνυμο, Σελίδα. Ἀλληλογραφία κτλ. δὲν ἔχουν.

Ἀπριβὸ Βλαστάρι, αὐτὸ σοῦ διέλεξα. Συμφωνῶ ἐντελῶς μαζί σου : δέκα χρονῶν, εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος γιὰ νὰ μὲ διαβάζῃς καὶ νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνηση. Στὴν οἰκογένειά μου ἔχω καὶ μικρότερα παιδιὰ ἀπὸ σένα. Δὲν ἀμφιβάλλω τώρα ὅτι θὰ διακριθῆς ἔτσι νωρὶς ποὺ ἀρχίζεις. Μὲ γειὰ λοιπὸν καὶ μὲ χαρά.

Καλοχρονιὰ στὴν Κάλυμνο : μιὰ ἄμιλλα ἔχει πιάσει φέτο τὶς ἐκεῖ Διαπλασοποῦλες ποιὰ νὰ μὲ διαβάσῃ περισσότερο. Κι' ἡ *Λαχτάρα τῆς Ἀστεριᾶς* εἶναι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ κατάφερε ὡς τώρα τὰ περισσότερα ξεσπαθώματα. Ὡστόσο εἰ χομαι κι' ἐγὼ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ εὐγενικιὰ αὐτὴ ἄμιλλα, καὶ νὰ διαδοθῆ μάλιστα παντοῦ . . .

Πολὺ ὡραῖο τὸ γραμματάκι σου, *Ρωμαντικὴ Βοσποποῦλα*, μ' αὐτὸ τὸν χαιρετισμὸ στὴν Ἀναιξη, τὴν ἐποχὴ ποὺ λατρεύεις . . . Εἶπα στὸν κ. Ξενόπουλο ὅτι θεωρεῖς «τὴ χαρά του καὶ τὴν τιμή του χαρὰ καὶ τιμὴ δική σας» καὶ σ' εὐχαριστεῖ πολύ, καθὼς καὶ τὴν ἀδελφή σου.

Κάθε ζωὴ ἔχει ἀξία, *Δίγόκλημα*, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ζεῖ ἀφιερωμένος στὸ καθῆκον του καὶ στοὺς ἄλλους. Ἀδιάφορο ἂν ὁ κύκλος του εἶναι μεγάλος ἢ μικρός· ἀδιάφορο ἂν κάνῃ μεγάλα πράγματα ἢ μικρά . . . Ναί, τὸ κομμάτι σου τὸ εἶχα λάβει· ἀλλὰ τὸ εἶχα φυλάξει χωριστὰ · μὲ πολλὰ ἄλλα, ἐννοεῖς—καὶ δὲν τὸ θυμήθηκα ὕστερα, ποὺ ἔπιασα πάλι τὸ γράμμα σου γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσω.

Δὲν μπορῶ βέβαια νὰ σᾶς ἐμπιστεύσω, *Μυροβόλε Ἄνθρος*, ἀλλὰ δὲν εἶμαι τῆς ἰδέας νὰ βγάλετε περιοδικὰκι γιὰ τὴ διάδοσή μου. Τὸ ξέρω ὅτι θὰ μοῦ ἦταν καλὴ ρεκλάμα, ἀλλὰ δὲν θὰ ἤθελα νὰ χάνατε γι' αὐτὴν καιρὸ καὶ χρῆμα. Γιατὶ τὸ περιοδικάκι θὰ σᾶς ἀποσχολεῖ καὶ θὰ σᾶς ἑτοίχιζε. Ὡστόσο σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ τόσα φροντίζετε γιὰ μένα. Θὰ πῶ στὴν *Αὐγὴ Ρόδου* πόσο σοῦ ἄρεσε τὸ «Ραγισμένο Βιολί» της.

Ὄχι μόνο τὴν κάρτα σου, *Μῦρον τῆς Ἄνθρου*, ἀλλὰ καὶ τὸ ὡραῖο γράμμα σου ἔδωσα στὸν κ. Φαίδωνα νὰ τὸ διαβάσῃ. Σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις, μὲ τόσο αἰσθημα καὶ μὲ τόση γνώση.—Ἂν πέρασε τόσος καιρός, ἴσως οἱ Διαπλασοποῦλες ἐκεῖνες εἶχαν ξεχάσει πὼς ζήτησαν μιὰ φορὰ ἀνταλλαγὴ· ὡς τόσο νομίζω πὼς εἶχαν χρέος νὰ σοῦ ἀνταποδώσουν τὰ τετράδια, γιατὶ τὸ κάτω-κάτω, οἱ ἐς προτάσεις αὐτὲς γι' ἀνταλλαγή, δὲν ὑπάρχει προθεσμία.

Διαβίβασα, *Ἰζόλδη*, καὶ τὰ συγχαρητήριά σου καὶ τὰ σολλυπητήρια. Πολὺ συγκίνησε τὸν κ. Φαίδωνα ἡ λεπτομέρεια ὅτι, μ' ὅλο σῶ τὸν πυρετό, μόλις διάβασες τὴν εἴδηση τῆς ἐκλογῆς του, πετάχτηκες ἀπ' τὸ κρεβάτι γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς τὴ μεγάλη σου χαρά. Εἶσαι καλὰ τώρα ;

Τὸ *Δυνόφως τῆς Ἄνθρου*, μὲ τὸ «Θυμᾶμαι» τῆς *Ἀφελοῦς Κυπριοπούλας*, θυμήθηκα τὰ παιδιά τῆς. «Ἔτσι λέγαμε τότε καὶ μεῖς—μοῦ γράφει—πὼς ποτὲ δὲν θἀφήσουμε τὶς κοῦπλες. Ἀλλὰ ἤρθε καιρὸς ποὺ τὶς ἀφῆσαμε, καὶ ποιός ξέρει σὲ ποιὸ παλιὸ ντουλάπι εἶναι τώρα πεταμένοι ἡ Λιλίκα μου κι' ὁ Γιανάκης μου . . .». Εἶπα καὶ στὸν Ἀνανία νὰ μὴν ἀργήσῃ πολὺ τὴν Κυριακή, γιατὶ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θἀρθῆτε μόνο κάτω ἀπ' τὸ σπίτι, ἀλλὰ θὰ εἰσβάλετε καὶ στὸ γραφεῖο του καὶ θὰ τοῦ τὰ κάμετε θάλασσα . . .

Μουρσιάτικη Ἀνεμώνη, αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ ἂν ἀπήντησα καὶ στὸ προηγούμενο γράμμα σου, πίστεψε ὅμως ὅτι, ἂν δὲν ἀπήντησα, αὐτὸ ὀφείλεται μόνο στὴ γραμματοπλημμύρα. Ἄ, ὄχι, νὰ μὴν εἶσαι «πικραπονιάρα», νὰ μὴν πικραίνεσαι καὶ νὰ μὴν κλαῖς μὲ τὸ παραμικρό. Ἴσα-ἴσα ἐσύ, ποὺ ἄρκετὰ χτυπήθηκες ὡς τώρα ἀπὸ τὴ μοῖρα, πρέπει νἄχῃς περισσότερο θάρρος κ' ἀντοχή. Οἱ δοκιμασίες, βλέπεις, θωρακίζουν τὴν ψυχὴ καὶ τὴ δυναμώνουν. Κι' εἶναι πιὸ προετοιμασμένος γιὰ τὶς λύπες καὶ τὶς στενοχώριες τῆς ζωῆς ἐκεῖνος ποὺ, ἀπ' τὰ μικρά του χρόνια, δὲν τὴ βρῆκε ἀνθόσπαρτη . . .

Ὁ *Πάνος Μαχαιρράτος* μοῦ γράφει «Κανένα ἄλλο περιοδικὸ δὲν βρῆκα ποὺ νὰ σοῦ μοιάζῃ οὔτε ἀπὸ διδακτικὴ οὔτε ἀπὸ λογοτεχνικὴ ἄποψη. Πρέπει νὰ εἶσαι ὑπερήφανη γιὰ τὴ μεγάλη καὶ λαμπρὴ ὑποχρέωση ποὺ ἀνέλαβες ἀπέναντι τῆς κοινωνίας : νὰ τῆς μορφώνῃς τὴ μέλλουσα γενεά της, νὰ τὴν ἐξυψώνῃς σὲ ἀνώτερο διανοητικό, ἠθικὸ καὶ καλαισθητικὸ ἐπίπεδο, νὰ τὴν κάνῃς νὰ ζητᾷ ἀνώτερες, ὑψηλότερες χαρές . . .». Ὡραῖα λόγια, μετρημένα, στοχαστικά, καὶ πραγματικῶς «ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς βγαλμένα». Εὐχαριστῶ πάρα πολύ !

Ἡ *Κυρὰ-Φροσύνη* βλέπει μὲ χαρά της, ὅτι στὴ Σελίδα Συνεργασίας, ὅπου πάλι ἐπικρατοῦν τὰ κορίτσια, δημοσιεύονται τώρα καὶ πολλὰ φαιδρὰ κομμάτια. Γέλασε πολὺ μ' ἕνα διήγημα τῆς *Ἀνδαλουσίας* καὶ μὲ ἄλλο τοῦ *Ἰουλίου Καίσαρος*, βρίσκει δὲ ὅτι στὴν παιδικὴ ἡλικία περισσότερο ἁρμόζει τὸ γέλιο κι' ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς, παρὰ ἡ μελαγχολία κι' ἡ ἀπαισιοδοξία.— Ὅσο γιὰ τὸν Λεξίγιρφο ἐκεῖνο, δὲν θυμᾶται ἂν εἶναι δικό της, γιατὶ κοντεύει χρόνος ἀπὸ τότε ποὺ ἔστειλε τὴ Συλλογή της. (Καλά, θὰ κοιτάξω ἐγώ.). Ὁ κ. Φαίδων τὴν εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ ὅσα γράφει.

Ἔχω μπροστά μου δυὸ ὡραῖα γράμματα τοῦ *Ναρκίσσου* (ἀπὸ 25 Φεβρ. καὶ 11 Μαρτίου). Φυσικά, δὲν εἶναι δυνατὸ νἀναφέρω ὅλα ὅσα μοῦ γράφει. Θὰ τοῦ *πῶ μόνο*, ὅτι ἀπὸ τ' Ἀνέκδοτα, τὰ Παίγνια, τὰ Πρακτικὰ καὶ τὶς Μαγ. Εἰκόνες ποὺ μοῦ ἔστειλε, θὰ δημοσιευθοῦν πολλά, ἂν ὄχι καὶ ὅλα. Ὅσο γιὰ τὸ ἄρθρο κυρὶ Σιμόν, ἐπειδὴ εἶναι ἱστορικό, *καὶ μπορεῖ νὰ συγκρουσθεῖ σὲ μερικὲς* λεπτομέρειες μὲ τὴν εἰκόνα ποὺ δίνει ὁ Σανσὲλ στὸ «Δουλουδάκι τοῦ Ἱερεμίου»—γιατὶ οἱ ἱστορικοὶ ποτὲ δὲν συμφωνοῦν, καὶ οἱ μυθιστοριογράφοι προσθέτουν στὴν ἱστορία κάτι . . . τὴ φαντασία τους—δὲν θὰ τὸ δημοσιεύσω γιὰ τὴν ὥρα. Ὡστόσο εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα.

Λυδία Γ. Ἐλλέρτη, πρέπει νὰ διαβάσῃς τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ. Ἐκεῖ θὰ ἰδῆς ὅτι οἱ λύσεις *στέλνονται γραμμένες σὲ ἰδιαίτερο* χαρτί, κι' ὅτι Ἀσκήσεις πρὸς δημοσίευση δὲν στέλνονται παρὰ ὁπὸ δρους καὶ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ σχετικοῦ Διαγωνισμοῦ. Ὥστε ἀπ' ἅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες, μόνο τὰ Παιδικὰ Πνεύματα ἦσαν ἐν τάξει. Γιατὶ Παιδικὰ Πνεύματα μπορεῖ κανεὶς νὰ στέλνῃ ὅσα κι' ὅταν θέλει. Διάβασε τὸν Ὁδηγό. Ἀπ' αὐτὸν θὰ τὰ μάθῃς ὅλα, γιὰ νὰ μὴ ματαιοπονῇς. (Εἶναι σὲ χωριστὸ φυλλάδιο ποὺ στοιχίζει δρ. 5 καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 6.)

Ἀλήθεια, *Ἀσέρι τῆς Μαμμᾶς*, ὁ Ὁδηγὸς λέγει ὅτι κάθε συνδρομητὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στέλνῃ δυὸ κομμάτια τὴν τριμηνία. Ἐπειδὴ ὅμως μαζευόνταν ἔτσι πολλὰ κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ δημοσιεύωνται ὅλα, τροποποίησα τὸν ὅρο, καὶ τώρα, ἄμα στείλῃ κανεὶς ἕνα κομμάτι, δὲν μπορεῖ νὰ στείλῃ ἄλλο παρὰ ἄμα μάθῃ τὴν τύχη τοῦ πρώτου. Γιὰ τὶς λέξεις ποὺ εἶδες στὴν Ἀγγελία τῆς *Ρόης Ροδίνης*, δὲν ἔχεις πολὺ ἄδικο. Προπάντων γιὰ τὸ «συχώρια», ποὺ δὲν εἶναι καθαυτὸ συνώνυμο μὲ τὸ «συγγνώμη» ἢ μὲ τὸ «συμπάθιο», ἀλλὰ θυμίζει μᾶλλον ἐκκλησιά, θρησκεία, συχώρια ψυχῶν κτλ. Ἀλλὰ καὶ τὸ «ἄργητα» (ἡ ἄργητα τῆς ἄργητας) μπορεῖ νὰ στέκεται σ' ἕνα ποίημα, σ' ἕνα διήγημα (στὸ διάλογο π : χ :) ἀλλὰ σὲ ἄρθρο, σὲ ἀγγελία, σὲ γράμμα κτλ. καλύτερα ταιριάζει «ἀργοπορία». Γενικά, τὶς πάρα πολὺ δημοτικὲς λέξεις, ποὺ δὲν

εἶναι καὶ τόσο κοινές, ὅσο ἔχομε ἄλλες κοινότερες, δὲν πρέπει νὰ τὶς μεταχειριζόμαστε, παρὰ ὅταν ὑπάρχῃ λόγος κι' ἀνάγκη. Ἀλλὰ καὶ σύ, μοῦ φαίνεται, κάνεις ἕνας λάθος : ὀνομάζεις τὶς λέξεις αὐτὲς «ἐκφυλισμένες δημοτικές» ἐνῷ ἐκφυλισμὸς ἐδῶ δὲν χωρεῖ καθόλου. Οὔτε φθορά, ὅπως λένε ἄλλοι. Μόνο ἐξέλειξη κατὰ φυσικοὺς γλωσσικοὺς νόμους. Τὸ «συγχωρῶ» ἔγινε «συχωρῶ» κι' ἀπ' αὐτό, κανονικώτατα, βγῆκε τὸ «συχώριο». Ἔτσι ἔγιναν κι' ὅλα τἄλλα τῆς ζωντανῆς ὁμιλίας.

Κι' ὁ *Δάβυ* διαμαρτύρεται γιὰ τὸν προκλητικὸ καὶ σχεδὸν ὑβριστικὸ χαρακτῆρα ποὺ ἔχουν μερικὲς Μικρὲς Ἀγγελίες. Π : χ : τοῦ *Κεραυνοῦ* ἐναντίον τοῦ *Ναρκίσσου*. Δὲν θέλω τώρα νὰ πῶ γιὰ τὸ παράδειγμά του, οὔτε ἔχω πρόχειρη αὐτὴ τὴν Ἀγγελία. Γενικὰ ὅμως ὁ *Δάβυ* ἔχει δίκιο, καὶ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶπα τόσες φορές, ποὺ κρίνω περιττὸ νὰ ξαναπῶ τὰ ἴδια.

Μὲ ἀποζημίωσε, *Γαλανομάτα*, αὐτὸ τὸ μεγάλο κ' ὡραῖο γράμμα γιὰ τὴ μακρά σου σιωπή. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχές, τὰ συγχαρητήρια καὶ δλα. Τὸ θεῖο σου *Παμφήλιο Κόλπο* τὸν θυμοῦμαι καὶ τὸν χαιρετῶ. Ἀλλὰ ποιὰ εἶναι ἡ γιαγιά σου ποὺ μᾶς γνωρίζει, καὶ ποιὰ ἡ θεία σου ποὺ εἶν' ἐξαδέλφη τοῦ κ. Φαίδωνος ;

Ἄρη, νομίζω κι' ἐγὼ ὅτι γιὰ τὸ Δημοψήφισμα πρέπει νὰ δώσω μιὰ παράταση τῆς προθεσμίας, *καὶ τὴν παρατείνω ὡς τὸ τέλος Μαΐου*. Χαίρω πολὺ ποὺ σοῦ ἔγινα πιὰ ἀπαραίτητη, «εἶδος πρώτης ἀνάγκης σὰ δεύτερο ψωμί». Οἱ λύσεις τῶν Γαλλικῶν Ἀσκήσεων δὲν εἶναι βέβαια ὑποχρεωτικές· ἀλλὰ μήπως εἶναι καὶ τῶν ἄλλων ; ὁ διαγωνιζόμενος λύνει ὅσες μπορεῖ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ συλλυπητήρια. Σ' εὐχαριστεῖ κι' ὁ κ Ε. ποὺ ἔλαβε τ' ὡραῖο σου γράμμα.

Ὁ *Λευκὸς Κύκνος* ἔπεισε τὴν τάξη του νὰ ἐγγραφῇ συνδρομήτρια καὶ τὸν εὐχαριστῶ πολὺ γι' αὐτὸ τὸ ξεσπάθωμα ποὺ θὰ προκαλέσῃ καὶ ἄλλα. Ὁ ἴδιος παραπονεῖται—μὲ τὸ δίκιο του—ὅτι μερικοὶ Σύλλογοι ποὺ προκηρύττουν Διαγωνισμοὺς μὲ βραβεῖα, δὲν τὰ στέλνουν κατόπι στοὺς βραβευομένους, ποὺ ὡστόσο πληρώνουν καὶ συμμετοχή. Πολὺ ἄτοπο ! Γιὰ τὸ κομμάτι του θὰ τοῦ πῶ ἅμα ἔλθῃ ἡ σειρά του νὰ τὸ διαβάσω.

Λάμπρε Ι. Ρωτήρη, χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία. Πόσο καλὸ παιδὶ εἶσαι τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὰ ἄριστα τοῦ ἐλέγχου σου. Φιλησέ μου καὶ τἀδελφάκια, ποὺ μάγαποῦν κι' αὐτὰ ἀπὸ τώρα. Εὐχαριστῶ καὶ τὸν καλό σου μπαμπᾶ ποὺ μ' ἐπαινεῖ. Ἀλλὰ νὰ πάρῃς καὶ φευδώνυμο γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς κομμιὰ φορὰ καὶ νὰ σοῦ ἀπαντῶ ἐδῶ στὴν Ἀλληλογραφία.

Τὸ ξέρω, *Κορφιαζοπούλα*, ὅτι δὲν γράφονται ζωντανὰ πράγματα σὰ μιὰ νεκρὴ γλῶσσα· πρέπει ὅμως νὰ μαθαίνετε καὶ τὴν καθαρεύουσα, —ποὺ χρειάζεται κι' αὐτὴ γι' ἄλλα πράγματα,—κι' ὅταν ὁ καθηγητὴς θέλῃ τὴν ἔκθεσή σας καθαρευουσιάνικη, πρέπει, ὅπως μπορεῖτε, νὰ τὴν γράφετε ἔτσι. Νὰ μοῦ φιλήσῃς τὴ μικρὴ ἀδελφή, ποὺ παρακαλεῖ τὸ Θεὸ νὰ μὴ σκοτώσουν τὸ Δελφῖνο καὶ κλαίει, ἀλλὰ παρηγορέεται καὶ γελᾷ ἅμ' ἀρίσῃ νὰ διαβάζῃ τὶς Περιπέτειες τοῦ Χιόνη . . .

Γόρδιε Δεσμέ, τὸ γράμμα σου, ποὺ μαρτυρεῖ τόσο εἰλικρινῆ μετάνοια, μὲ συγκίνησε βαθιά. Σὲ συγχωρῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, παιδί μου, καὶ σὲ δέχομαι πάλι στὴν ἀγκαλιά μου. Πλανήθηκες καὶ τὸμολογεῖς, παραφέρθηκες καὶ ζητεῖς συγγνώμη. Μὰ τί ἄλλο χρειάζεται λοιπὸν γιὰ νὰ συχωρέσῃ μιὰ μητέρα ;—Ἀντὶ τῆς Ἀγγελίας ποὺ δὲν δημοσιεύθηκε, σοῦ ἔστειλα τὸν 18ο τόμο.

Καθόλου δὲν μὲ κούρασε, *Δυσούρετη Χαρά*, τὸ μεγάλο ἀλλὰ τόσο ἐνδιαφέρον γράμμα σου. Ἡ Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου, ἡ ἐξοχη διηγηματογράφος, ἦταν Πολίτισσα καὶ δὲν εἶχε κομμιὰ συγγένεια μὲ τὸν διευθυντὴ μας ποὺ εἶναι Ἠδραῖος. Ἄλλος τόμος «Στάχυα καὶ Παπαρούνες» δὲν βγῆκε ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Α' ποὺ ἔχεις. Ὁ κ. Ε. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ τὰ συγχαρητήρια καὶ χαίρεται ποὺ ἔχεις στὴ βιβλιοθήκη σου τόσα βιβλία του, Τὸ *Ἀμερικανάκι* δὲν εἶναι πιὰ συνδρομητής.

Ὁ *Νιότης Ἀδάμας* θέλει νὰ διορθώσω ἕνα λάθος ποὺ ἔγινε στὴ Στατιστική του : Τὸ 1930 δημοσιεύθηκαν στὴ Σελίδα εἰκοσιοκτὼ (κι' ὄχι ἑκατὸ μόνο) ποιήματα ἀπὸ ἀγόρια, ἀπέναντι 55 ἀπὸ κορίτσια. (Εἶπα ὅμως ὅτι αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμιὰ σημασία, ἐπομένως οὔτε . . . τὰ λάθη). Ὁ ἴδιος, μὲ πολὺ ὡραῖα λόγια, χαιρετᾷ τὸν κ. Φαίδωνα ποὺ ἔγινε Ἀκαδημαϊκός, καὶ συγχαίρει τὴν *Ἀλανιάρα* γιὰ τὸ κομμάτι της «Ὁ Λάκης καὶ ὁ Μίμης».

Ἐλπιδοπλεχτη Πορφύρα, νὰ ζήσετε ὅλα τἀδελφία, ποὺ εἴσθε ἢ ἐτοιμάζεσθε νὰ γίνετε πρόμαχοι τῆς πατρίδας, ἀφοῦ κατάγεσθε ἀπὸ στρατιωτικὴ οἰκογένεια, καὶ νὰ τὴν τιμήσετε καὶ νὰ τὴ δοξάσετε ! Ἄδεια δὲν χρειάζεστε : θὰ μοῦ κάμετε μάλιστα χάρη ἂν μὲ συστήσετε καὶ στοὺς συμμαθητές σας.

Ἐδῶ, παιδιά μου, τελειώνει ὁ διαθέσιμος χῶρος. Στὰ γράμματα ποὺ ἔμειναν ἀπὸ τὴν περασμένη ἑβδομάδα, καὶ σ' αὐτὰ ποὺ ἔλαβα κατόπι—σ' ὅσα μπορέσω πάλι—θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

Ὅπως κάθε χρόνο, τὴν 25 Μαρτίου, σὲ πανηγυρικὴ συνεδρίαση, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπένειμε τὰ ἐτήσια βραβεῖα της καὶ ἔπαθλα. Τὸ βραβεῖο τῆς Ποιήσεως μοιράσθηκε σὲ δυὸ ἀπ' τὶς λυρικὲς συλλογὲς ποὺ βγήκαν τὸ 1930, στὰ «Τραγούδια τῆς Ἀνατολῆς» τοῦ κ. Μιχ. Ἀργυροπούλου καὶ στὶς «Κολχίδες» τοῦ κ. Σ. Σκίπη. Τὸ βραβεῖο τοῦ Διηγήματος δόθηκε στὸ τελευτα

ση·) ***Νέλλην Α. Γεραρῆ*** (ἔλαβα τίς λύσεις σου καὶ σοῦ ἔστειλα 'Οδηγό· εὐχαρίστῶ πολύ πού φροντίζεις γιά τή διάδοσή μου·) ***Ἀτρόμητον Πειρατὴν*** (θά εἶδες ὅτι αὐτό τό ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα· εὐχαριστῶ γιά ὅλα· καλῶς νά ἔλθῃς!) ***Γεώργιον Καψαμπέλην*** (χαίρω πού σοῦ ἀρέσουν τά ἐφετεινά μου μυθιστορήματα· αὐτό τοῦ Ἰούλίου Βέρν εἶναι, νομίζω, μεταφρασμένο καί τυπωμένο σέ βιβλίο· σέ περιμένω·) ***Κουσαιμόδον*** (εὐχαριστῶ πολύ· γιά τό «εὔθυμο διήγημα» θά σοῦ πῶ ἅμα τό διαβάσω μέ τή σειρά του·) ***Σκλάβον Βόρειηπειρώτην*** (ἔστειλα δυό λυσόχαρτα· ὁ κ. Φ. σ' εὐχαριστεῖ γιά τήν ὡραία κάρτα καί σέ παρακαλεῖ νά πῆς τίς εὐχαριστίες του καί στούς ἄλλους οἰκοτράφους συνδρομητάς·) ***Ἀνθισμένην Τριανταφυλλιάν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ἅμα μάθω κανένα σχετικό νέο, θά σέ πληροφορήσω· γιά γραμματόσημα γράφω καμμιά φορά· ἀλλά γι' ἀθλητισμό δέν νομίζεις πώς εἶναι περιττό, ὕστερ' ἀπ' ὅσα γράφονται παντοῦ καί καθεμέρα;) ***Δοφνοστεφανομένην*** (ἔχω ὑπόλοιπο στή διάθεσή σου δρ. 3,80·) ***Φοίβην*** (ἐνεκρίθη· εὐχαριστῶ πολύ γιά ὅλα·) ***Ἀζώηρον*** (χαίρω πού δέν μέ ξέχασες· θά μοῦ γράφῃς τώρα συχνότερα; ναί, μπορεῖ κανείς ν' ἀγοράσῃ ὅσα φυλλάδια προηγούμενα θέλει, πρός δρ. 2,50 τό ἕνα γιά τό Ἐσωτερικό·) ***Κρητικό Ἀκρογιάλι*** (σοῦ ἄλλαξα τή διεύθυνση γιά νά λαβαίνῃς τό φυλλάδιο γρηγορότερα·) ***Νυφούλαν τ' Οὐρανοῦ*** (σ' εὐχαρίστησα καί γιά τό δεύτερο ξεσπάθωμα· χαιρετισμούς στή νέα μου φίλη·) ***Δημ. Κ. Τατάκην*** (νά διαβάσῃς τόν 'Οδηγό τοῦ Συνδρομητοῦ· ἔκεῖ θά τά ἰδῇς ὅλα κι' ἔτσι θάναι ὁλωσδιόλου περιττό νά σοῦ γράψω ἐγώ ἰδιαίτερο γράμμα· τό ἀνέκδοτο αὐτό εἶναι γνωστότατο, τό δημοσίευσα καί ἄλλοτε·) ***Πανελλήνιο Ὄνειρο*** (εὐχαριστῶ πολύ γιά τά τρία τραγούδια τά χαρισμένα σέ μένα· κι' ὁ κ. Ε. συγκινήθηκε ἀπ' τό δικό του· τετράδια ἔστειλα·) ***Μαγιάτικο Τριαντάφυλλο*** (ὡραῖο τό γραμματάκι σου· γράφε μου τώρα πού ἔκαμες τήν ἀρχή· 'Οδηγόν ἔστειλα·) ***Βάσιγκτων*** (σ' εὐχαριστεῖ πολύ· Σῆμα καί λυσόχαρτο ἔστειλα·) ***Λορέττων*** (ὦ, ἀλίμονο ἄν δέν ὑπῆρχαν «σχολεῖα, βιβλία καί γράμματα»! θά ζοῦσαμε σ' ἕνα βαθύ σκοτάδι· χαιρετισμούς στήν παλιά μου φίλη καί καθηγήτριά σου Ε. Ἑλένη Ἰατροπούλου·) ***Πευκόφυλλο*** (ἡ ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου ἔγινε στό 10ο φυλλάδιο· ἔχω στά χέρια μου τό τρίτο σου γράμμα, νομίζω ὅμως ὅτι σοῦ ἀπήντησα καί στά προηγούμενα· ὅπως-δήποτε, τώρα περιμένω τό τέταρτο·) ***Φραγκίναν*** (ἔστειλα 6 τετράδια·) ***Κυρὰν τῆς Θάλασσας*** (ὁ λύτης ἔχει τό δικαίωμα νά σημειώνῃ ὅλες τίς λέξεις πού ταιριάζουν σέ μιά Ἄσκηση· ἀλλά γιά νά θεωρηθῇ ἡ λύση του ὀρθή, πρέπει νά ὑπάρχῃ κι' ἡ λέξη τοῦ συνθέτη· ὁ κ. Ε. σ' εὐχαριστεῖ πολύ·) ***Εὐστράτιον Παξινόν, Νῖσον Πετράκην*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν *16 Μαρτίου*, θ' ἀπαντήσω στό ἐρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879 – 1893) ἀπό τούς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καί 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δέ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διά τό Ἐσωτερικόν καί δρχ. ***35*** διά τό Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1930), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 37 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μέν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 – 1928 τιμῶνται ἕναστος ἄρραφος δρ. ***80*** καί ραμμένος δρ. ***85***. Οἱ δέ ***Τόμοι τοῦ 1929 καί 1930*** τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***110*** καί ραμμένος δρ. ***115***.

Ταχυδρομικά τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τάς ἄνω τιμάς: Διά τό Ἐσωτερικόν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καί δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διά δέ τό Ἐξωτερικόν δρχ. ***23*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 254ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταί μέχρι τῆς 28 Μαΐου.

223. Λεξίγριφος

Γνωστή πόλη ἀπ' τή Γραφή
Κι' ἀκρωτήρι ἑλληνικό,
Ἄν τά βάλῃς στή γραμμή,
Πουλί κάνεις ψδικό.

Τζιτζίκι

224. Στοιχειοτονόγριφος

Τά δυό ἄκρα ἄν ἀποκόψῃς
Νόστιμον λαχανικοῦ
Καί τόν τόνο τοῦ ἀναιβάσῃς,
Ἔντομου πολύ ὀχληροῦ
Τό κοινό ὄνομα θά φτιάσῃς.

Ἀδῶ Διαβολάκι

225. Ἀναγραμματισμός

Ὄνομα εἶμαι ἀνδρικό
Πολύ συνηθισμένο·
Φωτίζω, καίω, πυρπολῶ,
Ἀναγραμματισμένο.

Χρυση Καρδιά

226. Αἴνιγμα

Τά τέκνα παιδαγώγησε τό ἀρσενικό μου
Μεγάλου στρατηγοῦ Ἀθηναίου·
Δέν εἶναι ἡ γυναίκα του τό θηλυκό μου,
Ἀλλά μικρούλα νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Λινούλα

227. Φαροκόκκαλον

* * * *
* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίκοι διά γραμμάτων ὥστε νά γίνῃ ὠνώσκωνται: τρόφιμον, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἄλλη νῆσος, μέρος τῆς οἰκίας ὅπου τοποθετοῦνται οἱ ξένοι, βασιλεύς τῶν Ἀσσυρίων, τό ἀντικόρυφον, φίλος τοῦ Φιντία, ἄνθος τοῦ ἀγροῦ.

Ρασπουτίν

228. Κρυπτογραφικόν

1234567890 = Μυθικόν τέρας
2067890 = Βυζ. Αὐτοκράτωρ.
39160 = Περιπλανώμενος
4868293 = Ἄμφιον
56860 = Πόλις
636006 = Τίτλος βασιλικός
7056590 = Ὁ τελευταῖος
8433712 = Ρῆμα
986020 = Αἴσθησις
0567890 = Σύμβολον

Ἀταλάντη

229-233. Μαγικόν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνός γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνός ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νά σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

γῦρος, ὅρμος, τόπος, Σπύρος, ρώμη.

Ἀθηναία

234. Διπλῆ Ἀκροστιχίς

Τά μέν ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἡρωΐδα ἀρχαίας τραγῳδίας, τά δέ δεύτερα γράμματα μυθολογικόν ζῷον:

1, Χώρα τῆς Ἑλλάδος· 2. Μήτηρ θεοῦ ἐκ τῶν Ὀλυμπίων· 3, Γίγας· 4, Λόφος τῆς Ρώμης· 5, Τίτλος σλαύων μοναρχῶν· 6, Κράτος βαλκανικόν· 7, Οὐράνιον σῶμα.

Περιπλοκάς

235. Μικτόν

λθν - ειο - νχσ

Κοκκινόπετρα

236. Γρῖφος

```
   o     α
o  o  α  α  + Ἕλλην
  σά     σός
o  o  α  α   ὄνος εἶ
   o     α
```

Νταΐζη

Διά τούς Γαλλομαθεῖς

237. Anagramme

1. Audacieusement, sans souci
[du Ierre
Grimpant le long de mes parols
J'ose, bravant les cieux, dres-
[ser une tête altière,
Demeure quelquefois de rois.
2. Dans mon interieur regne
[une nuit profonde,
Etant cette excavation
Que plus d'un animal, classé
[d'immonde,
Choisit pour habitation.

Ρωμαῖος Πρίγκιψ

238. Sans Consonnes

ouoi - " - e - ouoi

Λευκάτας

ΛΥΣΕΙΣ
τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 2

15. Νάρκισσος (νάρκη, σός).— 16. Κυπρῖνος-πρῖνος. — 17. Μῆλος - μῆλον. — 18. Λάγος - λαγός. — 19.

ΗΡΑΚΛΗΣ
ΟΡΑΤΙΟΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ
ΞΕΝΟΦΩΝ
ΜΑΡΤΙΟΣ
ΑΓΤΑΛΟΣ
ΑΔΕΛΦΟΣ

20. ΕΛΒΕΤΙΑ ('Επιστήθιος, Λυδία, Βάσκανος, Ἐθνική, Τίμιος, Ἰσοσκελές, Ἀστερόεις). — 21. Δάκρυά μοι τά προοίμια τῆς ζωῆς —22. Οὐδεὶς σιγήσας μετενόησε. (ουδ εις ι, γ' εἰς ας, μέ τε νο, εἰς, ε.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 ἕως 10 τό πολύ λέξεις μέ ὁπλά στοιχεῖα δρ. 6, τό ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις, μέ παχέα δέ στοιχεῖα λεπτά 70 καί μέ κεφαλαῖα δρ. 1 Ὁ χωριστός στίχος δρ. 3. Οἱ μή συνδρομηταί πληρώνουν τά διπλᾶ. Ἡ προπληρωμή εἶναι ἀπαραίτητη.

/ ΑΑ' — 265 /

Εὐχαριστῶ τίς στείλαντας στό Διαγωνισμό (ΑΑ' – 144) καί (ΑΑ' – 215). Περιμένω Ἄρην, Σπίθα, Γαρδένια, Ἀβέρωφ κτλ. Οἱ ὑποψήφιοι ἄς στέλνουν καί τρία ψηφοδέλτια **Ναυσοπαίδο**

/ ΑΑ' — 266 /

Μαίνοντας στό σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους-ες· ἀλληλογράφω μέ ὅλους-ες. Δ/σις: κ. Ἠλίαν Κοίσπην, μαθητήν Γυμνασίου, Χαλκίδα, διά: **Ἄγυπνο Ἀστέρι**

/ ΑΑ' — 267

Β' Διαγωνισμός ἀνεκδότου. Συμμετοχή τρίδραχμος, προθεσμία δίμηνος. Ἠλιόλουστη, εὐχαρίστως. Γράψε πρώτη· Ἀνταλλάσσω γραμματόσημα, τετραδάκια, κάρτες. Δ/σις: (ΑΑ' — 102).

Χαραυγή

/ ΑΑ' — 268 /

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: **Πεῖον** "Ἕλληνα συγγραφέα προτιμᾶτε καί διατί; Συμμετοχή πεντάδραχμος. ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΑΤΑ. ΤΟ Α' ΚΟΔΑΚ. Προθεσμία Μηνιαία. Δ/σις; Α. 'Ασημακόπουλον, Λεόντειον Λύκειον, Ἄνω Πατήσια, Ἀθήνας. Περιμένω ἄνω τῶν 100 Ἀπαντήσεων λόγῳ τῶν ΜΕΓΑΛΩΝ Βραβείων, ἀξίας 750 Δραχμῶν. **ΤΡΙΚΚΑΙΝΟΣ**

/ ΑΑ' — 269 /

Τά θερμά μου συγχαρητήρια στούς ἀποκαλύψαντάς με, Ἔλγε σας! Κι' εἰς ἀνώτερα. Μάθετε ὅμως ὅτι Ἐρνάνης δέν εἶναι Κωνσταντίνης.
Διαγωνισμός μου λήγει τέλη Ἀπριλίου. Διαπλασόπουλα, νά περιμένω: Δ/σις μου: Σόλωνα Χαλκόπουλον, διά Ἐρνάνην, Χανιά Κρήτης. Εὔχομαι σ' ὅλους καλό Πάσχα. **Ἐρνάνης**

/ ΑΑ' — 270 /

Λόγῳ ἀνωτέρων θελήσεων παύω τήν ἀνταλλαγήν τετραδίων, τοπείων κλπ. **Μπίλυ-Ντέρ**

/ ΑΑ' — 271 /

Ὀδυσσέα, στεῖλε Δ/σιν. Σπίθα, Μικρή Ἀμαζών, τί γίνεσθε; Πληγωμένε Χουσατε, πού τό γύριζες Ἀτρειδάκι; Μήπως ἔχεις γρίπη; **Μπίλυ-Ντέρ**

/ ΑΑ' — 272 /

Διαπλασόκοσμε, μή διστάζεις· δέν χρειάζεται σκέψις γιά νά ψηφίσῃς τό πιό ὑπέροχο ψευδώνυμο:
ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ

Ἀτταβύριος

/ ΑΑ' — 273 /

Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά, Πονεμένο Χαμόγελο, Χουσαλλίς, Τριανταφυλλένιο Δάκρυ, Ἠλιόλουστη, ἀλληλογραφοῦμε; Δ/σις: (ΑΑ' — 246).

Μαγιάτικο Τριαντάφυλλο

/ ΑΑ' — 274 /

Ὥστε Δνίς Ἀντωνοπούλου, μπήκατε στό Διαπλασιό μας κύκλο; Καλῶς ἤλθατε. Ποιός σᾶς ἔμπασε; ἡ Ἀταλάντη, μή ἡ Ἀνδαλουσία; **Ρεδῆς Οὐράνης**

/ ΑΑ' — 275 /

Κυρά τῆς Θάλασσας, πιστεύω νά λάβατε τό γράμμα μου. Ρόη Ρεδίνη, ἡ τόσο εὐγενικιά σας πρόσκληση δοθεῖσα μέ συμπάθεια. Μ' ἀλήθεια ἡ φιλία μας κρέμεται στή ζωή σας ἐνάναι γλυκόφωτη χαρᾶς ἀχτίδα;» **Ρεδῆς Οὐράνης**

/ ΑΑ' — 276 /

Ἀποτανθῆτε, Λιάνα, στό Γόρδιο Δεσμό. Ἐγώ δέν μετοχειρίζομαι λεξικά ἐξυπνάδας γιά τίς ἀγγελίες μου.
Δόν Ζουάν

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας, γιά νά ἐκτελεῖται ἄμεσος, πρέπει νά συνοδεύεται καί μέ μιά τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτές μέ τίς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τό φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Ἡ προθεσμία πρός ἀποστολήν Ψηφοδελτίων διά τό ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ τῶν Ψευδωνύμων τοῦ 1930 παρατείνεται μέχρι τέλους Μαΐου.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι